

INTRODUCTION TO *LLYFR TALIESIN*

I have scanned in The Book of Taliesin (*BT*) from W.F. Skene's *The Four Ancient Books of Wales* (*FAB*). *FAB* was published in 1868, and is now in the public domain. I have chosen *BT* as it is of interest to many, and I wished to provide more material for learning, and using Middle Welsh. I find Skene's transcription to be a nice stepping stone from standardized texts for beginners of Middle Welsh to actually reading Middle Welsh manuscripts.

Tips for Translating from Middle Welsh:

Skene has somewhat standardized the text by putting the poems into lines, and only using two unusual letter symbols found in the manuscript, namely $\phi = \langle u, w, v \rangle$ and $\dot{y} = \langle i, y \rangle$. When comparing with the actual manuscript, you should keep in mind that there are other symbols used by the scribes. The three most important being $\text{f} = \langle s \rangle$, $2 = \langle r \rangle$, and $\text{IL} = \langle \text{LL} \rangle$.

In standardizing the text, Skene has separated lines into words, where they may actually be all run together in the manuscript, and he has left words run together where they should be separated. It's useful to remember this when comparing Skene's text with the manuscript, and when trying to figure out what a word may be.

Also, Skene has separated the poem into lines. The manuscript on the other hand has the lines of the poems all run together. His lines are often not the best way to form the lines of the poems. Use the rules of Middle Welsh metrics to help you.

Skene also occasionally gives $\langle a \rangle$ where it looks to be an $\langle o \rangle$ to me in the manuscript, and his $\langle u \rangle$'s may occasionally be $\langle n \rangle$'s, but these last two consonants are notoriously hard to distinguish in the manuscript.

You should also keep in mind, that I had to go through the entire text after scanning and correct the letters that didn't scan right. There were many such letters. So there may be some typos left over.

In addition, I have occasionally amended Skene's text to match what I perceive in the manuscript.

I have also included the first part of a poem from Skene's *Red book of Hergest* as the same poem, which is the first poem of *BT*, actually begins in the middle.

The digital version of the manuscript can be found on the National Library of Wales' web page: http://www.llgc.org.uk/drych/drych_s041.htm

I have marked Skene's text to show where each folio begins. Many times the manuscript splits poetic lines, and even words. All of which means the line where I have indicated a new folio begins could be at the beginning of Skene's line, the middle of, or the last word of the line. Still, knowing which folio the text belongs to will be a great aid in locating it in the manuscript.

A useful online source for learning Middle Welsh is Gareth Morgan's page found at: <http://canol.home.att.net/>

NB: Parts of poems, footnotes, etc. not given in Skene's *BT* are placed in brackets.

Pob lwc gyda eich Cymraeg Canol!

Candon A. McLean

[POEMS FOUND IN *LLYFR TALIESIN*]

I	<i>PRIFGYFARCH TALIESSIN</i> ¹	pg. 5
II	MARVNAT Y VIL VEIB	pg. 9
III	BUARTH BEIRD	pg. 14
IV	ADUVYNEU TALIESSIN	pg. 16
V	<i>ARMES DYBRAWD</i> (DEUS...)	pg. 18
VI	ARMES PRYDEIN VAVR	pg. 23
VII	ANGAR KYFYNDAŴT	pg. 29
VIII	KAT GODEU	pg. 37
IX	MAB GYFREU TALIESSIN	pg. 44
X	DARONŴY	pg. 47
XI	<i>GWALLAWG AB LLENAWG</i> (EN ENŴ...)	pg. 48
XII	GLASWAŴT TALIESSIN	pg. 50
XIII	KADEIR TALIESSIN	pg. 51
XIV	<i>CERD AM VEIB LLYR</i> (GOLYCHAFI...)	pg. 53
XV	KADEIR TEYRNON	pg. 55
XVI	KADEIR KERRITUEN	pg. 57
XVII	KANU YGŴYNT	pg. 59
XVIII	<i>CANU Y GWYNT</i> (KYCHWEDYL...)	pg. 62
XIX	KANU MED	pg. 64
XX	KANU Y CŴRŴF	pg. 64
XXI	[ED] <i>MIC DINBYCH</i> (ARCHAF...)	pg. 68
XXII	PLAEU YR EIFFT	pg. 70
XXIII	TRAŴSGANU KYNAN GARWYN M. BROCH	pg. 72
XXIV	LATH MOESSEN	pg. 73
XXV	<i>CAN Y MEIRCH</i> (TORRIT...)	pg. 75
XXVI	<i>Y GOVEISWS BYD</i> (GOFEISSVYS BYT...)	pg. 77
XXVII	<i>LLURYG ALEXANDER</i> (AR CLAŴR...)	pg. 78
XXVIII	<i>ANRYVEDODAU ALEXANDER</i> (RYFEDAF NA...)	pg. 79
XXIX	<i>LLATH MOESEN</i> (AD DUŴ MEIDAT...)	pg. 79

¹ [Titles of poems in italics are from the contents page of *BT* which was added at a later date (I have added the first few words of the poems for further identification). Otherwise the titles of poems are found in the manuscript. Page numbers refer to this document. CAM^c].

XXX	<i>PREIDAU ANWVYN</i> (GOLYCHAF...)	pg. 81
XXXI	<i>GWAITH GWENYSTRAD</i> (ARŌRE GŌYR...)	pg. 83
XXXII	<i>I URIEN REGED</i> (VRYEN YR ECHŌYD...)	pg. 84
XXXIII	<i>I URIEN</i> (EGGORFFOWYS ...)	pg. 86
XXXIV	<i>I URIEN</i> (AR VN BLYNED...)	pg. 87
XXXV	GŌEITH ARGOET LLŌYFEIN. KANU VRYEN	pg. 89
XXXVI	<i>I URIEN</i> (ARDŌRE REGET RYSED RIEU...)	pg. 90
XXXVII	YSPEIL TALIESSIN. KANU VRYEN.	pg. 92
XXXVIII	<i>I WALA WG</i> (EN ENŌ GŌLEDIC...)	pg. 94
XXXIX	DADOLŌCH VRYEN	pg. 95
XL	MARŌNAT EROF	pg. 97
XLI	<i>MARWNAD MADA WG</i> (MADAŌC MUR...)	pg. 97
XLII	MARŌNAT CORROI M. DAYRY	pg. 98
XLIII	MARŌNAT DYLAN EIL TON TAL AE	pg. 99
XLIV	MARŌNAT OWEIN	pg. 99
XLV	<i>MARWNAD AEDON</i> (ECHRYS YNYS...)	pg. 100
XLVI	<i>MARWNAD CUNEDA</i> (MYDŌYF TALIESSIN...)	pg. 101
XLVII	<i>ARYMES</i> (DYGOGAN AWEN...)	pg. 102
XLVIII	MARŌNAT VTHYR PEN	pg. 103
XLIX	<i>ARYMES</i> (KEIN GYFEDŌCH...)	pg. 105
L	<i>CYWRYSED GWENYD A DEHEU</i> (RYDYRCHAFŌY...)	pg. 106
LI	<i>GWA WD GWYR ISREAL</i> (TRINDAŌT TRAGYWYD...)	pg. 107
LII	GŌAŌT LUD Y MAŌR	pg. 108
LIII	<i>YMARWAR LUD MA WR</i> (YN WIR DYMBI...)	pg. 112
LIV	YMARWAR LLUD BYCHAN	pg. 114
LV	KANU Y BYT MAŌR	pg. 115
LVI	KANU Y BYT BYCHAN	pg. 117
LVII	DAROGAN KATWALADYR]	pg. 118

THE BOOK OF TALIESSIN.

A MS. OF THE BEGINNING OF THE 14TH CENTURY, IN THE
HENGWRT COLLECTION, THE PROPERTY OF W. W. E.
WYNNE, ESQ. OF PENIARTH, M. P.

[From *Llyfr Coch Hergest* edited by Skene.]

XXIII.

PRIFGYFARCH TALIESSIN

Col. 1054

PRIF gyuarch geluyd pan ryleat.
Pŵy kynt ae tywyll ae goleuat.
Neu adaf pan bu pa dyd. y creat.
Neu y dan tytwet. py yr y seilyat.
A uo lleion nys myn pŵyllat.
Est qui peccatar am niuereit.
Callant gŵlat nefŵy plŵyf offeireireit.
Boreu eb ni del.
Or ganont teir pel.
Eingyl gallwydel.
Gŵnaont eu ryuel.
Pan daŵ nos adyd.
Pan uyd llŵyd eryr.
Pannyŵ tyuyll nos.
Pan yŵ gŵyrd llinos
Mor. pan dyuerŵyd
Cŵd anys gŵelyd.
Yssit teir ffynnaŵn.
Y mynyd fyawn.
Yssit gaer garthaŵn.
A dan donn eigaŵn.
Gorith gyuarchaŵr.
Pŵy enŵ y parthaŵr.

Pŵy bu periglaŵr.
y uab meir mŵynuawr.
Pa uessur mŵynaf.
A oruc adaf.
Pŵy vessur uffern.
Pŵy tewet y llenn.
pŵy llet y geneu.
pŵy meint enneinheu.
Neu ulaen gŵyd ffaliŵm.
Py estŵng mor grŵm.
Neu pet anat uon.
Yssyd yll eubon.
Neu leu a gŵydyon.
A uuant geluydyon.
Neu awdant lyfyryon.
Pan wnant
Pan daŵ nos a lliant.
Pan vyd y diuant.
Cŵd anos rac dyd.
Pan daŵ llaswelyd
Pater noster ambulo.
Gentis tonans in adiuuando.
Sibilem Signum
Rogantes fortium.
Am gŵiŵ gŵiŵ am gŵmyd.
Am geissant deu geluyd.
Am kaer kerindan kerindyd.
Ry tynneirch pector dauyd.
Y mwynant ys ewant;
Ym kaffŵynt yn dirdan.
Kymry yggriduan.
Prouator eneit.
Rac lŵyth eissyffleit.
Kymry prif diryeit.

Rann rygoll bŵyeit.
Gŵaed hir ucheneit.
Asgŵyar honneit.
Dydoent gŵarthuor.
Gŵydueirch dy aruor.
Eingyl yghygor.
Gwelattor arbydon.
Gŵynyeith ar saesson.
Claudus in syon.
O rŵyuannusson.
Bydhaŵt penn seiron.
Rac ffichit lewon.
Marini brython.
Rydaroganon.
A medi heon.
Am hafren auon.
Lladyr ffadyr kenn amassŵy.
Ffis amala. ffur. ffir. sel.
Dyruedi trinet tramoed.
Creaŵdyr orohai.
Huai gentil dichmai
Gospell. codigni
Cota gosgord mur
Cornu ameni dur.
Neu bum gan wyr keluydon.
Gan uathheu gan gouannon...]

I.

Gan ieŵyd gan elestron.²

Fol. 1. r.

² The MS. as it at present exists, is defective, a leaf being apparently wanting both at the beginning and at the end. It therefore begins in the middle of a poem. A complete copy of this poem will be found in the Red Book of Hergest.

Ry ganhymdeith achŷsson.
Blŷdyn yg kaer ofanhon.
ŷyf hen ŷyf newyd. ŷyf gŷion.
ŷyf llŷyr ŷyf synŷyr keinon.
Dy gofi dyhen vrython.
Gŷydyl kyl diuerogyon.
Medut medŷon.
ŷyf bard ny rifafi eillon.
ŷyf syŷ llyŷ ŷyf syŷ amrysson.
Syhei arahei. arahei nys medei.
Si ffradyr yn y fradri.
Pos beirdein bronrein a dyfei.
A deuhont uch medlestri.
A ganhont gam vardoni.
A geissont gyfarŷs nys deubi.
Heb gyfreith heb reith heb rodi.
A gŷedy hynny digoni.
Brithuyt abyt dyuysci.
Nac eruyn ti hedŷch nyth vi.
Ren nef rymawyr dy wedi.
Rac ygres rym gŷares dy voli.
Ri Rex gle am gogyfarch yn geluyd.
A weleisti dñs fortis.
Darogan dŷfyn dñi
Budyant uffern.
Hic nemo in per pgenie.
Ef dillygŷys ythŷryf dñs uirtutu.
Kaeth naŷt kynnullŷys estis iste est.
Achyn buassŷn asvmsei
Arnaf. bŷyf derwyn y duv diheu.
Achyn mynhŷyf derwyn creu.
Achyn del ewynuriŷ ar vyggeneu.
Achyn vyg hyfalle ar y llathen preu.
Poet ym heneit ydagyfedeu.

Abreid om dyweit llythyr llyfreu.
Kystud dygyn gŵedy gŵely agheu.
Ar saŵl agigluen vymbardgyfreu.
Ry prynŵynt wlat nef adef goreu.

II.

MARVNAT Y VIL VEIB.

ARCHAF wedi yr trindaŵt.
Ren am rothŵyr dyvolaŵt.
O ryret present periglaŵt.
An gŵeith an reith gŵyth gogyffraŵt
Yd edryfynt seint sef kiŵdaŵt.
Rex nef bŵyf ffraeth o honaŵt.
Kyn yscar vy eneit am knavt.
Rymawyr ym pa ym pechaŵt.
Ty eirollet rac ried.
Bydŵyf or trindaŵt trugared.
Iolaf rybechaf eluŷd gŵaed.
Naŵ rad nef nestic toruoed.
A decuet sejnt seic seithoed.
Gŵrhydrych ryfyd ieithoed.
Morheic mat gynnyd kyhoed.
Nifer awyl Duŵ trychoed.
Yn nef yn dayar yn diwed.
Yn yg yn ehag yn ygwed.
Y gcorff yn eneit yn hagwed.
Pell pŵyll rac rihyd racwed.
Athiolaf wledic wlat hed.
Poet ym heneit ym buched.
Yn tragywyd ygkynted
Yn gŵas nef nym gomed.

Fol. 1. v.

EBESTYL a merthyri.

Gŵerydon gŵedwon gofri.
A selyf Duŵ a serui.
Glan ieith glan teith dyteithi.
Ac yn duun glas dyfyd imi.
Hyt pan rychatŵyf vynteithi.
Nifer auuant glan lŵys
Gradeu eur golofneu eglŵys.
Ar meint traethadur a traethŵys
Sywedyd llyfreu llŵyrlŵys.
Rac gŵerin digarat disŵys.
Boet ym heneit y amdiffynnŵys.

NIFER a uuant yn aghyffret
Uffern. oer gŵerin gŵaretret.
Hyt pymhoes byt.
Hyt pan dillygŵys Crist keithiwet.
O dŵfyn ueis affŵys abret.
Meint dyduc Duŵ trŵy nodet.
Dŵy vil veib o plant llia.
A bimatu et infra.
A ledeint yr amistra
Edris ertri kila.
Decraŵn rachel gŵelsit pla.
Dybi ierosolima.

NIFER seint amorca.
Anifer yn dull toronia.
A thorsi trachaer roma,
A poli ac alexandria.
A garanŵys ac indra.
Tres partes diuicia.
Asicia affrica europa.

Fol. 2. r.

NIFER seint capharnaŵm. marituen anaim

A zabulon a cisuen a ninifen a neptalim.
In dubriactus a zorim.
Yndi y proffóydóys Crist vab meir verch ioachim.
O artemhyl pen echen pan ym.

NIFER seint erechalde.
Clot pell castell marie.
Nat attorroed syloe
Eclie retunde
Phalatie cesarie.
Amanion amabute.
A dyffrynoed bersabe.
A chyncret góyr cartasine.
A reithuoryon retónde.
Ieithoed groec a efrei
A lladin góyr llacharte.

NIFER seint enugynyeit.
Deórwyrr echeurin eu pleit.
Rac rihyd róysc uoleit.
Ketwyr neb cu kyneircheit.
Yn yg yn ehag ym pop reit.
Bóynt dinas in corff ac yn heneit.

NIFER seint sicomorialis
A deproffani ynys.
Ar meint glan a vendigóys
Dófyrr góin góyr al distryóys.
Ac eiraól ei urdaól póys.
Dan syr seint ryseilóys.

NIFER seint a deily goror.
Effectus re inferior.
A superare superior.

Ac armonim a thyfor.
A dyffryn enor a segor.
A chartago maor a minor.
Ac ynys gŵyr terwyn mor.

NIFER seint ynys prydein.
Ac iwerdon adŵyn ran.
Toruoed gŵeithredoed mirein.
A gredis a gŵeinis y genhyn.

NIFER seint sened anchwant.
O Duw dewin darogant.
Ympop ieith ym prydant.
Ygkylch eluyd y buant.
Ar meint doethur a darogan
Crist achyn dybei dybuant.

Fol. 2. v.

NIFER seint oriente.
A chyfundaot kiodaot iude.
Ieithoed groec ac efrei.
A lladin gŵyr llacharte.

SEITH vgeint seith vgeint seith cant o seint
A seith mil a seith dec vgeint
Nouember nifer aduunant.
Trŵy verthyri mat doethant.
Pymthec vgeint seint a uuant.
A their mil morialis plant.
Hijs decembris uch carant.
Tra phen Jessu dichiorant.

DEUDEG mil yny gyman
A gredŵys trŵy lef ieuan.
Golychan gobrynant van.

Yn nefoed nys digofant.

NAŌ mil seint a aruolles
Bedyd a chrefyd achyffes.
Yr goleith poen poploed gŌres.
Vffern oer y hachles.
Os dofyd ryndigones.
TrŌy pen pedyr perit anlles.

QUI venerunt angli
In natale dñi
Mediai nocte in laudem
Cum pastoribus ill bethleem.
Niuem angli de celo
Cum michaele archanglo
Qui precedunt precelio
Erga animas in mundo.
Am niuem angeli.
Precedunt confirmati.
Vnistrati baptizati.
Usque in diem iudicii.
Quando fuit Christus crucifixus ut sibi
Ipsi placuisset. venissent ibi in aŌxilium.
Plusquam duodecim legiones angelorum
Toto orbe terrarum.
Jesus Christus uidentem in agonia in mundo.
Vt sint nostri auxilium
Duodecim milia miliantem
Ante tribunal stantem.
Qui laudantie laudantium
Tues mores rex regum.

Fol. 3. r.

NIFER auu ac auyd
Vch nef is nef meint yssyd.

Ar meint a gredŷys ygkywyd.
A gredis trŷy ewyllis dofyd.
Meint ar lit trŷy yrodyd.
Trugar duŷ dygerenhyd.
An bŷyr gŷar anwar gŷledic.
Nyth godŷyf kyn bŷyf diennic.
Tost yt gŷyn pop colledic.
Ffest yd haŷl eissywedic.
Ny reha bryt ryodic.
O ryret pressent pan ŷyf dic.
Traethaf pan vydaf yggro
O ossymdeith osepio
A ryfyr o merthyr elo.
Yn edryfynt seint segerno.
O eir pechaŷt pan ymbo
Dim uch dim meint am clyho.

III.
BUARTH BEIRD.

EDYMPEILLI oet ympŷyllat.
Y veird brython prydest ofer.
Ymryorsseu ymryorsed.
Digaŷn gofal y gofangord.
ŷyf eissygpren kyfyg ar gerd.
Buarth beird ar nys gŷypo.
Pymtheg mil drostaŷ
Yny gymhŷyssaŷ.
ŷyf kerdolyat. ŷyf keinyat claer.
ŷyf dur ŷyf dryŷ
ŷyf saer ŷyf syŷ.
ŷyf sarff ŷyf serch yd ymgestaf.
Nyt ŷyf vard syn yn aryfreidaŷ.
Pan gan keinyeit canu ygkof.

Nyt ef wnafut ōy ryfed vchon.
Handit ami eu herbyniaō.
Mal aruoll dillat heb laō.
Val ymsaōd yn llyn heb naō.
Tyruï aches ehofyn ygrad
Uchel ygōaed mordōyt trefyd.
Creic am wanec. ōrth vaōr trefnat.
An clut yscrut escar nodyat.
Creic pen perchen pen anygnat.
Yn gōna medut meddaōt medyd.
ōyf kell ōyf dell ōyf datweirillet.
ōyf logell kerd ōyf lle ynnyet.
Karaf y gorōyd a goreil clyt.
A bard a bryt ny pryn yret.
Nyt ef caraf amryssonyat.
A geibyl keluyd ny meued med.
Madōs mynet yr ymdiot
A cheluydeit am geluydyt.
Achamclwm kystōm kywlat.
Bugeil brooed porthoed neirthyat.
Mal ymdeith heb troet y gat.
Eri vynnei ymdeith heb traet.
Eri vagei kneuha heb goet.
Mal keissaō bẏdueid yg gruc.
Mal peireint aureith ynuut.
Mal gosgord lluyd heb pen.
Mal porthi anlut ar ken.
Mal grynniaō tyndei o vro.
Mal haedu awyr a bach.
Mal eirach a gōaet yscall.
Mal gōneuthur goleu y dall
Mal docni dillat ynoeth.
Mal tannu engōyn ar traeth.
Mal porthi pyscaōt ar laeth.

Fol. 3. v.

Mal toi neuad a deil.
Mal lladu llyry a góyeil.
Mal todi dyfet rac geir.
Óyf bard neuad. Óyf kyó kadeir.
Digonaf y veird llafar llesteir.
Kyn vy argyórein ym garó gyfloc.
Ryprynhom ni an llocyth tydi vab meir.

IV.
ADUVYNEU TALIESSIN.

ATUYN rin rypenyt i ryret.
Arall atóyn pan vyd Duó dymgóaret.
Atóyn kyfed nóy gomed gogyffret.
Arall atóyn y am kyn kyfyfet.
Atóyn nud ud bleid naf.
Arall atóyn hael góyl golystaf.
Atóyn aeron yn amser kynhaeaf.
Arall atóyn góenith ar galaf.
Atóyn heul yn ehóybyr yn nóyfre.
Arall atóyn rythalhóyr aede.
Atóyn march mygvras mangre.
Arall atóyn dilóyóhóe.
Atóyn chwant ac aryant amaeróy.
Ar. at. dyvoróyn modróy.
Ató. eryr ar lan llyr pan llanhóy.
Ar. at. góylein yn góaróy.
Atóyn march ac eurgalch gylchóy.
Ar. at. aduóyn yn adóy.
At. eynaón medit ý liaós.
Ar. at. kerdaór hael hygnaós.
At. mei y gogeu ac eaós.
Ar. at. pan vyd hinhaós.
Ató. reith a pherpheith neithiaór.

Fol. 4. r.

Ar. at. kyflóyn a garhaór.
At. bryt órth penyt periglaór.
Ar. at. dydóyn y allaór.
At. med ygkynted y gerdaór.
Ar. at. am terwyn toryf vaór.
At. cleiric catholic yn eglóys.
Ar. at. enefyd yn neuadóys.
At. plóyf kymróydóy atowys.
Ar. at. yn amser paradóys.
At. lloer llewychaót yn eluyd.
Ar. at. pan vyd da dymgofyd.
At. haf ac araff hirdyd.
Ar. at. a threidaó o geryd.
At. blodeu ar warthaf perwyd.
Ar. at. a chreaódyr kerenhyd.
At. didryf ewic ac elein.
Ar. at. ewynaóc am harchuein.
At. lluarth pan llóyd y genhin.
Ar. at. katawarth yn egin.
At. edystystyr ygkebystyr lletrin.
Ar. at. kyweithas a brenhin.
At. gleó nóy goleith gogywec.
Ar. at. ellein gymraec.
At. gruc pan vyd ehoec.
Ar. at. morua ywarthec.
At. tymp. pan dyn lloe llaeth.
Ar. at. ewynaóc marchogaeth.
Ac ys imi atóyn nyt góaeth.
A that bual órth tal medueith.
At. pyc yny lyn llywyaót.
Arall at. y oreiló gwaryhaót.
At. geir a lefeir y trindaót.
Ar. at. rypenynt y pechaót.
Aduóyn haf or aduóyndaót.

Kerenhyd a dofyd dydbraót.

V.

ARMES DYBRAWD

DEUS duó delwat.
Góledic góaed neirthyat.
Crist Jessu góyliat.
Róysc rihyd amnat.
Aduelach kaffat.
Nym gónel heb ranned.
Moli dy trugared.
Ný dyfu yma.
Góledic dy gynna.
Ný dyfu ný dyfyd.
Neb kystal a douyd
Ný ganet yn dyd plóyó.
Neb kystal a Duó.
Nac nyt adef
Neb kystal ac ef.
Vch nef is nef.
Nyt góledic namyn ef.
Vch mor is mor.
Ef an creóys.
Pan dyffo deós.
Ef an gwnaho maór trós.
Dyd braót yn echwrys.
Kennadeu o drós.
Góynt. a mor. a than.
Lluchet a tharyan.
Eiryf. ab góengan.
Llóyth byt yg griduan.
Ergelaór. dygetaór llaóhethan.
Ergelhaór mor a syr.

Pan discynho pater.
y dadyl ae nifer.
A chyrn gopetror.
Ac ennynnu mor.
Llŷyth byt lloscetaŵr.
Hyny uŷynt marwaŵr.
Lloscaŵt ynyal ran
Rac y vaŵr varan.
Ef tynho aches
Rac y varanres.
Diffurn dyd reges.
Gŵae ae harhoes.
Ef tardho talaŵr.
Terdit nef y laŵr.
Gŷynt rud dygetaŵr.
Ech y gadŷynaŵr.
Neu byt mor wastat
Mal pan great.
Seith pedyr ae dywaŵt.
Dayar diwarnaŵt.
Dywaŵt duŵ sadŵrn
Dayar yn vn ffŵrn.
Sadŵrn vore rŷyd.
In gŵnaho ny culŷyd.
Tir bydaŵt tywyd.
Gŷynt y todo gŷyd.
Ebryn pop dyhed.
ran losco mynyded.
Atuyd triganed
A chyrn rac rihed.
Kyfoethaŵc ae henuyn.
Mor. a tir. a llyn.
Atuyd cryn dygryn.
A dayar gychwyn.

Fol. 5. r.

Ac uch pop mehyn.
A marŵ mein uudyn.
Eryf argelŵch.
Ac enynnu llŵch
Ton aghyolŵch.
Taryan ymrythŵch.
Teithyaŵc afar.
Ac eryf trŵy alar.
Ac enynnu trŵy var
Rwg nef a dayar.
Pan dyffo trindaŵt
Ymaes maestaŵt.
Llu nef ymdanaŵ.
Llŵyth llydan attaŵ.
Kyrd a cherdoryon
A chathleu egylyon.
Drychafant o Vedeu.
Eirant o dechreu.

Eirant kŵu coet.
Ar gymeint adoet.
A rewinyŵys mor.
A wnant maŵr gaŵr.
Pryt pan dyffo
Ef ae gŵahano.
Y saŵl a uo meu.
Ymchoelant o deheu.
A digonŵy kamwed.
Ymchaelent y perthgled.
Ponyt erlys dy gyfreu.
A lefeir dy eneu
Dy vynet yn du hynt yn nanheu
Yn tywyll heb leuereu.
Ac ym oed y ereu.

Ac ym oed i ieitheu.
Ac ym oed i ganwlat
Ac eu cant lloneit.
Canuet gŵlat pressent.
Nŷ bum heb gatwellt.
Oed mynych kyfar chwerŵ
Y rof eim kefynderŵ.
Oed mynych kyrys cŵydat
Y rof y am kywlat.
Oed mynych kyflafan.
Y rofi ar truan.
Am goryŵ hŵn vyth.
Nym gŵnaei dyn byth.
Am gyrrŵys ygcroc
A wydŵn yn oc.
Am gyrrŵys ym pren.
Dipynŵys vympen.
Tafaŵ ti vyn deutroet.
Mor tru cu hadoet.
Tauaŵ dyr boenet.
Escyrn vyn traet.
Tauaŵ dy vyn dŵy vreich
Ny ny dybyd eu beich.
Tauaŵ dy vyn dŵy yscŵyd.
Handit mor dyuyd.
Tauaŵ dyr cethron
Ymy ŵn vyg callon.
Tauaŵ dy gethraŵt.
Yrŵg vyn deu lygat.
Tauaŵ yr da allat
Coron drein ym iat.
Tauaŵ dy oestru
A wanpŵyt vyn tu.
Teu ŷŵ Chitheu.

Fol. 5. v.

Mal yr yóch llaó deheu.
Ióch ný byd madeu
Vy gwan a bereu.
A wledic ny wydyein.
Pan oed ti a grogein.
Góledic nef góledic pop tut
Ný wydein ni grist tut vyhut.
Bei ath óybydein.
Crist athathechein.
Nyt aruollir góat
Gan lóyth eissyfflat.
Digonsaóchi anuat
Yn erbyn dofydyat.
Can mil egylyon
Yssyd imi yn tyston.
A doeth ym kyrchaó
Góedy vyg crogaó.
Ygcroc yn greulet.
Myhun ym góaret.
Yn nefoed bu cryt.
Pan ým crogyssit.
Pan orelwisk eli
Dy culóyd vch keli.
A chenóch deu ieuan
Ragof y deu gynran.
A deu lyfyr yn ach llaó
Yn eu darlleaó.
Nys deubi ryrys
Rygossóy rygossys.
Ac aóch bi wynnyeith
Góerth aóch ynuyt areith.
Kayator y dyleith
Arnaóch y vffern lleith
Grist Jessu uchel ryseilas trychamil blóydyned

Er pan yttyŵ ym buched.
Ac eil mil kyn croc.
Yt lewychi enoc.
Neu nyt atwen drut
Meint eu heissillut.
Gŵlat present yth ermut.
A chyt aŵch bei odit.
Trychan mil blŵydynded namyn vn
Oricodit buched tragwyd.

Fol. 6. r.

VI.
ARYMES PRYDEIN VAVR.

DYGOGAN awen dygobryssyn.
Maraned a meued ahed genhyn.
A phennaeth ehelaeth affraeth vnbyn.
Agŵedy dyhed anhed ympop mehyn.
Gŵyr gŵychyr yntrydar kasnar degyn.
Escut yggofut ryhyt diffyn.
Gŵaethyl gŵyr hyt gaer weir gŵasgaraŵt allmyn.
Gŵnahaŵnt goruoled gŵedy gŵehyn.
A chymot kymry agŵyr dilyn.
Gŵydyl iwerdon mon aphrydyn.
Cornŵ achludŵys eu kynnŵys genhyn.
Atporyon uyd brython pan dyorfyn.
Pell dygoganher amser dybydyn.
Teyrned abonhed eu gorescŵn.
Gŵyr gogled ygkynted yn eu kylchyn.
Ymperued eu racwed ydiscynnyn.

DYSGOGAN myrdin kyferuyd hyn.
Yn aber perydon meiryon mechteyrn.
A chyny bei vn reith lleith a gŵynyn.
O vn ewyllis bryt yd ymŵrth uynnyn.

Meiryon eu tretheu dychynnullyn.
Igketoed kymry nat oed a telhyn.
Yssyd ōr dylvedaōc alefeir hyn.
Nŷ dyffeī atalei ygkeithiwet.
Mab meir maōr a eir pryt na thardet.
Rac pennaeth saesson ac eu hoffed.
Pell bōynt kychmyn ŷ ōrtheyrn gōyned.
Ef gyrhaōt allmyn y alltuded.
Nys arhaedōy neb nys dioes dayar.
Ny wydynt py treiglynt ympop aber.
Pan prynasant danet trōy fflet called.
Gan hors ahegys oed yng eu ryssed.
Eu kynnyd bu yōrthym yn an uonhed.
Gōedy rin dilein keith ym ynuer.
Dechymyd meddaō maōr wiraōt o ved.
Dechymyd aghen agheu llawer.
Decymyd anaeleu dagreu gōraged.
Dychyfroy etgyllaeth pennaeth lletfer.
Dechymyd tristed byt aryher.
Pan uyd kechmyn danet an teyrned.
Gōrthottit trindaōt dyrnaōt a bōyller.
Y dilein gōlat vrython a saesson yn anhed.
Poet kynt eu reges yn alltuded.
No mynet kymry yn diffroed
MAB meir maōr a eir pryt nas terdyn.
Kymry rac goeir breyr ac vnbyn.
Kyneircheit kyneilweit vnreith Cōynnyn.
Vn gor vn gyghor vn eissor ynt.
Nyt oed yr maōred nas lleferynt.
Namyn yr hepcor goeir nas kymodynt.
Yd duō adewi ydymorchymynynt.
Talet gōrthodet flet y allmyn.
Gōnaent ōy aneireu eisseu trefdyn.
Kymry a saesson kyferuodyn

Fol. 6. v.

Y amlan ymtreulaŵ ac ymŵrthry ir.
O diruaŵr vydinaŵr pan ymprofyn.
Ac am allt lafnaŵr a gaŵr a gryn.
Ac am gŵy geir kyfyrgeir yam peurllyn.
Alluman adaŵ agarŵ discyn.
A mal balaon saesson syrthyn.
Kymry kynyrcheit kyfun dullyn.
Blaen ŵrth von granwynyon kyfyng oedyn.
Meiryon ygwerth eu gan yn eu creinhyn.
Eu bydin ygŵaetlin yn eu kylchŷn.
Ereill ar eu traet trŵy goet kilhyn.
Trŵy uŵrch ŷ dinas fforas ffohŷn.
Ryfel heb dychwel y tir prydyn.
Attor trŵy laŵ gyghor mal morllithryn.
Meiryon kaer geri difri cŵynant.
Rei y dyffryn abryn nys dirwadant.
Y aber peryddon nŷ mat doethant.
Anaeleu tretheu dychynullant.
Naŵ vgein canhŵr y discynnant.
Maŵr watwar namyn petwar nyt atcorant.
Dyhed ŷ eu gŵraged a dywedant.
Eu crysseu yn llaŵn creu aorolchant.
Kymry kyneircheit eneit dichwant.
Gŵyr deheu eu tretheu a amygant.
Llym llifeit llafnaŵr llŵyr ŷ lladant.
Nŷ byd ŷ vedyc mŵynor awnaant.
Bydinoed katwaladyr kadyr ŷ deuant.
Rydrychafŵynt kymry kat awnant.
Lleith ano leith rydygyrchassant.
Yg gorffen eu tretheu agheu aŵdant.
Ereill arosceill ryplanhassant.
Oes oesseu eu tretheu nys escorant.
Ygkoet ymaes ym bryn.
Canhŵyll yn tywyll a gerd genhyn.

Fol. 7. r.

Kynan yn rac wan ympop discyn.
Saesson rac brython góae agenyn.
Katwaladyr yn baladyr gan y unbyn.
Tróy synhóyr yn llóyr yn eu dychlyn.
Pan syrthóynt eu clas dros eu herchwyn.
Ygcustud a chreu rud ar rud allmyn.
Yggorffen pop agreith anreith degyn.
Seis ar hynt hyt gaerwynt kynt póy kynt techyn.
Góyn eu byt óy gymry pan adrodynt.
Ryn góaraót y trindaót or trallaót gynt.
Na chrynet dyfet na glyóyssyg
Nys gónaho molaót meiryon mechteyrn.
Na chynhoryon saesson keffyn ebryn.
Nys gónaó medut meddaót genhyn.
Heb talet o dynget meint a geffyn.
O ymdifeit veibon ac ereill rŷn.
Tróy eiryaó1 dewi a saint prydeyn.
Hyt ffrót arlego ffohaór allan.

Fol. 7. v.

DYSGOGAN awen dydaó y dyd.
Pall dyffo i wys y vn góssyl.
vn cor vn gyghor alloegyr lloscit.
Yr gobeith anneiraó ar yll prydaó luyd.
A cherd aralluro a ffo beunyd.
Ny óyr kud ylll da cód a cód vyd.
Dychyrchóynt gyfarch mal arth o vynyd.
Y talu góynyeith góaet eu hennyd.
Atvi peleitral dyfal dillyd.
Nyt arbettóy car corff y gilyd.
Atui pell gaflaó heb emennyd.
Atui góraged góedó a meirch góeilyd.
Atui o bein vthyr rac ruthyr ketwyr.
A lliáós llaó amhar kyn góascar lluyd.
Kennadeu agheu dychyferwyd.

Pan safhóynt galaned órth eu hennyd.
Ef dialaór y treith ar góerth beunydyd.
Ar mynych gennadeu ar geu luyd.

DYGORFU kymry tróy kyfergyr.
Yn gyweir gyteir gýtson gyttffyd.
Dýgorfu kymry y peri kat.
A llóyth lliaós gólat agynnullant.
A lluman glan dewi adrychafant.
Ytywysaó góydyl tróy lieingant.
A gynhen dilyn genhyn y safant.
Pan dyffont yr gad nyt ymwadant.
Gofynnant yr saesson py geissyssant.
Póy meint eu dylyet or wlat adalyant.
Có mae eu heró pan seilyassant.
Có mae eu kenedloed py vro pall doethant.
Yr amser górtheyrn genhyn y sathrant.
Ny cheffir o wir rantir ankarant.
Neu vreint an seint pyr y saghyssant.
Neu órtheu dewi pyr y toryassant.
Y m getwynt gymry pall ymwelant.
Nyt ahollt allmyn or nen y safant.
Hyt pan talhont seith weith góerth digonsant.
Ac agheu diheu y góerth eu cam.
Ef talhaór o anaór garmaón garant.
Y pedeir blyned ar pedwar cant.
Góyr góychyr góallt hiryon ergyr dofyd.
A dehol Saesson O iwerdon dybyd.
Dybi o lego lyghes rewyd.
Rewinyaót y gat róyccaót lluyd.
Dybi o alclut góyr drut diweir.
Y dihol o prydein virein luyd.
Dýbi o lydaó prydaó gyweithyd.
Ketwyr y ar katueirch ny pheirch eu hennyd.

Fol. 8. r.

Saesson o pop parth y gŵarth ae deubyd.
Ry treghis eu hoes nys oes eluyd
Dyderpi agheu yr du gyweithyd.
Clefyd a dyllid ac angŵeryt.
Gŵedy eur ac aryallt a channŵyned
Boet perth eu diffeith ygwerth eu drycffiyd.
Boet mor boet agor eu kussulwyr
Boet creu boet agheu eu kyweithyd.
Kynan a chatwaladyr kadyr yn lluyd.
Etmyccaur hyt vraŵt ffaŵt ae deubyd.
Deu vnben degyn dŵys eu kussyl.
Deu oresgyn saesson o pleid dofyd.
Deu hael deu gedaŵl gŵlat warthegydyd.
Deu diarchar baraŵt vn ffaŵt vn ffyd.
Deu erchwynaŵt prydein mirein luyd.
Deu arth nys gŵna gŵarth kyfarth beunyd.
Dysgogan derwydon meint a deruyd.
O vynaŵ hyt lydaŵ yn eu llaŵ yt vyd.
O dyued hyt dallet ŵy bieuiyd.
O waŵl hyt weryt hyt eu hebyr.
Lettataŵt eil pennaeth tros yr echŵyd.
Attor ar gynhon Saeson nybyd.
Atchwelŵynt ŵydyl ar eu hennyd.
Rydrychafŵynt gymry kadyr gyweithyd.
Bydinoed am gŵrŵf othŵrŵf milwyr.
A theyrned deŵs rygedŵys eu ffyd.
I wis ŷ pop llyghes tres a deruyd.
A chymot kynan gan y gil yd.
Ni alwaŵr gynhon yn gynifwyr
Namyn kechmyn katwaladyr ae gyfnewitwyr.
Eil kymro llawen llafar auyyd.
Am ynys gymŵyeit heit a deruyd.
Pall safhŵynt galaned ŵrth eu hennyd.
Hyt yn aber santwic sŵynedic vyd.

Fol. 8. v.

Allmyn ar gychwŷn i alltudyd.
Ol ŵrth ol attor ar eu hennyd.
Saesson ŵrth agor ar vor peunyd.
Kymry generaól hyt vraót goruyd.
Na cheissŷynt lyfraŵr nac agaŵr brydyd.
Arymes yr ynys hon namyn hyn ny byd.
Iolŵn i ri a greŵys nef ac eluyd.
Poet tywyssaŵc dewi yr kynifwyr.
Yn yr yg gelli kaer am duŵ yssyd.
Ny threinc ny dieinc nyt ardispyd.
Ny ŵiŵ ny wellyc ny phlyc ny chryd.

VII.
ANGAR KYFYNDAŴT.

BARD yman ymae neu cheint aganho.
Kanet pan darffo.
Sywedyd yn yt uo.
Haelon am nacco.
Nys deubi arotho.
Trŵy ieith taliessin.
Bu dyd emellin.
Kian pan darfu.
Lliaŵs y gyfolu.
By lleith bit areith auacdu.
Neus duc yn geluyd.
Kyuren argywyd.
Gŵiaŵn a leferyd.
A dŵfyn dyfyd.
Gŵnaei o varŵ vyŵ.
Ac aghyfoeth yŵ.
Gŵneynt eu peiron.
Av erwynt heb tan.
Gŵneynt eu delideu.

Fol. 9. r.

Yn oes oesseu.
Dydóyth dydyccaót
O dyfynwedyd góaót.
Neut angar kyfyndaót.
Póy ychnefaót.
Kymeint kerd kiódaót
A delis aóch tafaót.
Pyr na threthóch traethaót.
Llat uch llyn llathraót.
Penillyach paób
Dybydaf yna gnaót.
Dófn dyfu ygnaót.
Neur dodyó ystyгнаót.
Trydyd par ygnat.
Trvgein mlyned
Yt portheisilaórwed.
Yn dófyr kaó a chiwed.
Yn eluyd tired.
Kanweis am dioed.
Kant rihyd odynoed.
Kan yó yd aethant.
Kan yó y doethant.
Kan eilewyd y gant.
Ac ef ae darogant.
Lladon verch liant.
Oed bychan ychwant
Y eur ac aryant.
Póyr byó ae diadas
Góaet ýar wynwas.
Odit traethator
Maór molhator.
Mitóyf taliessin.
Ry phrydaf y iaón llin
Paraót hyt ffin

Ygkyneló elphin.
Neur deiryg het
O rif eur dylyet.
Pan gassat ný charat.
Anudon a brat.
Nu ny chwennych vat
Tróy gogyuec an góáót.
A gogyfarchóy braót
órthyf ny góybyd nebaót.
Doethur prif geluyd.
Dispóyllaót sywedyd.
Am óyth am edryóyth
Am doleu dynwedyd.
Am góyr góáót geluyd.
Kerdón duó yssyd
Tróy ieith talhayarn.
Bedyd bu dyd varn.
A varnóys teithi
Angerd vardoni.
Ef ae rin rodes
A wen aghymes.
Seith vgein ogyruen
Yssyd yn awen.
óyth vgein o pop vgein e uyd yn vn.
Yn annófyn y dióyth.
Yn annófyn y goróyth.
Yn annófyn is eluyd.
Yn awyr uch eluyd
Y mae ae góybyd.
Py tristit yssyd
Góell no llewenyd.
Gogón dedyf radeu.
Awen pan deffreu.
Am geluyd taleu.

Fol. 9. v.

Am detwyd dieu.
Am buched ara.
Am oesseu yscorua.
Am haul teyrned. py hyt eu kygwara.
Am gyhual ydynt tróy weryt.
Maórhydlic. sywyd pan dygyfrensit
Awel uchel gyt.
Pan vyd gohoyó bryt
Pan vyd mor hyfryt.
Pan yó górd echen.
Pan echreóyt uchel.
Neu heul pan dodir.
Pan yó toi tir.
Toi tir póy meint.
Pan tynhit góytheint.
Gwytheint pan tynnit.
Pan yó góyrd góeryt.
Góeryt pan yó góyrd.
Póy echenis kýrd.
Kýrd póy echenis.
Ystir póy ystyryóys.
Y styryóyt yn llyfreu
Pet wynt pet ffreu.
Pet ffreu pet wynt.
Pet auon ar hynt.
Pet auon yd ynt.
Dayar póy y llet.
Neu póy y theóhet.
Gogón trós llafnaór
Am rud am laór.
Gogón atrefnaór
Róg nef a llaór
Pan atsein aduant.
Pan ergyr diuant.

Pan lewych aryant.
Pan vyd tywyll nant.
Anadyl pan yó du.
Pan yó creu a uu.
Buch pan yó bannaóç.
Góreic pan yó serchaóç.
Llaeth pan yó góyn.
Pan yó glas kelyn.
Pan yó baruaót myn.
Yn lliáós mehyn.
Pan yó baruaót.
Pan yó keu efór.
Pan yó medó colóyn.
Pan yó lledyf ordóyn.
Pan yó brith iyrchwyn.
Pan yó hallt halóyn
Córóf pan yó ystern.
Pan yó lletrud góern.
Pan yó góyrd Llinos.
Pan yó rud egroes.
Neu wreic ae dioes.
Pan dygynnu nos.
Py datweir yssyd yn eur lliant.
Ny óyr neb pan rudir y bron huan.
Llió yn erkynan newyd
Anahaór ydóyn.
Tant telyn py góyn.
Coc py góyn py gan.
Py geidó y didan.
Py dydóç garthan
Gereint ac arman.
Py dydóç glein.
O erddygnaót vein
Pan yó per erwein.

Pan yó góyrlió brein.
Talhayarn yssyd
Móyhaf y sywedyd.
Póy amgyffraóð góyd
O aches amot dyd.
Gogón da a dróc
Códa. cód amewenir móc.
Maór meint gogyhóc.
Kaóc póy ae dylifas.
Póy góaór gorffennas.
Póy abregethas.
Eli ac eneas.
Gogón gogeu haf.
A uydant y gayaf.
Awen aganaf.
O dófyn ys dygaf.
Auon kyt beryt.
Gogón y górhyt.
Gogón pan dyueinó.
Gogón pan dyleinó.
Gogón pan dillyd.
Gogón pan wescryd.
Gogón py pegor
Yssyd y dan vor.
Gogón eu heissor
Paób yny oscord.
Pet gygloyt yn dyd
Pet dyd ymblóydyn.
Pet paladyr ygkat.
Pet dos ygkawat.
Atuóyn y trannaót.
Góaót nóy mefyl gogyffraót .
Aches gvyd góydyon.
Gogón i nebaót

Py lenwis auon
Ar pobyl pharaon.
Py dydócc rónnon
Baran achóysson.
Py yscaól odef
Pan drychafafóyt nef.
Póy uu fforch hóyl
O dayar hyt awyr.
Pet byssed am peir
Am vn am nedeir
Póy enó y deueir.
Ny eing yn vn peir.
Pan yó mor meddóhaót.
Pan yó du pyscaót.
Moruóyt uyd eu cnaót.
Hyd pan yómedysc.
Pan yó gannaócc ppsc.
Pan yó du troet alarch góyn.
Pedrydaócc góaeó llym.
Llóyth nef nyt ystyg.
Py pedeir tywarchen.
Ný wys eu gorffen.
Py voch neu py gróydyr hyd.
Ath gyfarchaf yargat vard.
Gór yth gynnyd escym nyól.
Códynt deu rayadyr góynt.
Traethattor vygofec.
Yn efrei yn efroec.
Yn efroec yn efrei.
Laudatu Laudate Jessu.
Eil góeith ym rithat.
Bum glas gleissat.
Bum ki bum hyd.
Bum iórch ymnyd.

Bum kyff bum raŵ
Bum bŵell yn llaŵ.
Buni ebill yggefel
Blŵydyn ahanher.
Bum keilyaŵc brithŵyn
Ar ieir yn eidin.
Bum amŵs ar re.
Bum tarŵ toste.
Bum bŵch melinaŵr.
Mal ymaethaŵr.
Bum gronyn erkennis.
Ef tyfŵys ymryn.
A mettaŵr am dottaŵr.
Yn sawell ymgyrraŵr.
Ymrygiaŵr o laŵ.
ŵrth vyg godeidaŵ.
Am haruolles yar.
Grafrud grib escar.
Gorffowysseis naŵ nos
Yny chroth yn was.
Bum aeduedic
Bum llat rac gŵledic.
Bum marŵ bum byŵ.
Keig ydyrn ediŵ
Bum y arwad aŵt.
Y rac daŵ bum taŵt.
Am eil kyghores gres
Grafrud am rodes.
Odit traethattor
Maŵr molhator.
Mitŵyf taliesin
Ryphrydaf iaŵnllin.
Parahaŵt hyt ffin.
Y gkynnelŵ elphin.

Fol. 11. r.

VIII.
KAT GODEU.

Bum yn lliaŵs rith
Kyn bum disgyfrith.
Bum cledyf culurith.
Credaf pan writh.
Bum deigyr yn awyr.
Bum serwaŵ syr.
Bum geir yn llythyr,
Bum llyfyr ym prifder.
Bum llugyrn lleufer
Blŷdyn a hanher.
Bum pont ar triger.
Ar trugein aber.
Bum hynt bum eryr.
Bum corŵc ymyr.
Bum darwed yn llat.
Bum dos ygkawat.
Bum cledyf yn aghat.
Bum yscŵyt ygkat.
Bum tant yn telyn
Lletrithaŵc naŵ blŷdyn.
yn dŵfyr yn ewyn.
Bum yspŵg yn tan.
Bum gŵyd yngŵarthan.
Nyt mi ŵyf ny gan
Keint yr yn bychan.
Keint ygkat godeu bric.
Rac prydein wledic.
Gŵeint veirch canholic.
Llyghessoed meuedic.
Gŵeint mil maŵrein.

Arnaŵ yd oed canpen.
A chat er dygnaŵt.
Dan von y tauaŵt.
A chat arall yssyd
Yn y wegilyd.
Llyffan du gaflaŵ.
Cant ewin arnaŵ.
Neidyr vreith gribaŵc.
Cant eneit trŵy bechaŵt
Aboenir yny chnaŵt.
Bum ygkaer uefenhit.
Yt gryssynt wellt agŵyd.
Kenynt gerdoryon
Kryssynt katuaon.
Datŵyrein y vrythron
A oreu gŵytŵon.
Gelwyssit ar neifon.
Ar grist o achŵysson.
Hyt pan y gŵarettei
y ren rŵy digonse.
As atebŵys dofyd
Trŵy ieith ac eluyd.
Rithŵch riedaŵc wyd.
Gantaŵ yn lluyd.
A rŵystraŵ peblic.
Kat arllaŵ annefic.
Pan sŵynhŵyt godeu.
y gobeith an godeu.
Dygottorynt godeu
O pedrydant tanheu.
Kŵydynt am aereu.
Trychŵn trymdieu.
Dyar gardei bun.
Tardei am atgun.

Fol. 11. v.

Blaen llin blaen bun.
Budyant buch anhun
Nyn gónei emellun.
Góæt góyr hyt an clun.
Móyhaf teir aryfgryt.
A chweris ymbyt.
Ac vn a deryó
O ystyr dilyó.
A christ y croccaó
A dyd braót rac llaó.
Góern blaen llin
A want gysseuin.
Helyc a cherdin.
Buant hóyr yr vydjn.
Eirinwyd yspin.
Anwhant o dynin.
Keri kywrenhin.
Górhrychyat górhtrin.
Ffuonwyd eithyt.
Erbyn llu o geóryt.
Auanwyd góneithyt.
Ny goreu emwyt.
Yr amgelóch bywyt.
Ryswyd a góyduóyt.
Ac eido yr y bryt.
Mor eithin yr gryt.
Siryan seuyssit
Bedó yr y vaór vryt.
Bu hóyr góiscyssit.
Nyt yr y lyfyrder.
Namyn yr y vaóred.
Auron delis bryt.
Allmyr uch allfryt.
Ffenitwyd ygkynted.

Kadeir gygwrysed.
Omi goreu ardyrched
Rac bron teyrned.
Llŷyf yry varaned.
Nyt oscoes troetued.
Ef laddei a pherued
Ac eithaf a diwed.
Collwyd bernyssit
Eiryf dy aryfgryt.
Gŷyros gŷyn y vyt.
Tarŷ trin teyrn byt.
Moraŷc a moryt.
Ffawyd ffynyessit.
Kelyn glessyssit
Bu ef y gŷrhyt.
Yspydat amnat.
Heint ech y aghat.
Gŷiwyd gorthorat.
Gorthoryssit ygat.
Redyn anreithat.
Banadyl rac bragat
Yn rychua briwat.
Eithin ny bu vat.
Yr hynny gŷerinat.
Gruc budyd amnat.
Dy werin sŷynat.
Hyd gŷyr erlynyat.
Derŷ buanaŷr.
Racdaŷ crynei nef allaŷr.
Glelyn gleŷ drussiaŷr
Y enŷ ym peullaŷr.
Clafuswyd kygres.
Kymraŷ arodes.
Gŷrthodi gŷrthodes

Fol. 12. r.

Ereill o tyllles.
Per goreu gormes
Ym plymlóyt maes.
Goruthaó c kywyd
Aches veilon. wyd.
Kastan kewilyd.
Górthryat fenwyd.
Hantit du muchyd.
Handit cróm mynyd.
Handit kyl coetdyd.
Handit kynt myr maór.
Er pan gicleu yr aór.
An deilas blaen bedó.
An datrith datedó.
An maglas blaen deró.
O warchan maelderó.
Wherthinaó c tu creic.
Ner nyt ystereic.
Nyt o vam athat.
Pan ym digonat.
Am creu am creat.
O naó rith llafanat.
O ffróyth o ffróytheu.
O ffróyth duó dechreu.
O vriallu a blodeu bre,
O vlaót góyd a godeu.
O prid o pridret.
Pan ym digonet
O vlaót dallat
O dófyr ton naóvet.
Am sóynóys i vath.
Kyn bum diaeret.
Am Sóynóys i Wytyon
Maónut O brython.

O eurwys o ewron
O euron O vodron
O pypm pumhóllt keluydon.
Arthaóon eil math
Pan ymdygyaed.
Amsóynóys i wledic.
Pan vei let loscedic.
Am Sóynóys sywydon
Sýwyt kyn byt.
Pan vei genhyf y vot
Pan vei veint byt.
Hard bard bud all gnaót
Ar waót y tuedaf a traetho tauaót.
Góaryeis yll llychór.
Kysceis ym porffor.
Neu bum yn yscor
Gall dylan eil mor.
Ygkylchet ymperued
Róg deulin teyrned.
Yn deu wayó anchwant
O nef pan doethant.
Yn annófyn llifereint
órth uróydrin dybydant
Petwar vgeint cant.
A góeint yr eu whant.
Nyt ynt hyn nyt ynt ieu
No mi yn eu bareu.
Aryal canhór a geni paób o naó cant
Oed genhyf inheu.
Ygcleddyf brith góaet
Bri am darwed
O douyd o golo lle yd oed.
O dof yt las baed.
Ef góarith ef datwrith.

Ef gŵrith ieithoed.
Llachar y enŵ llaŵffer.
Lluch llywei nifer.
Ys ceinynt yn ufel.
O dof yn uchel.
Bum neidyr vreith y mryn.
Bum gŵiber yn llyn.
Bum ser gan gynbyn.
Bum bŵystuer hyn.
Vyg. cassul am kaŵc.
Armaaf nyt yn drŵc.
Petwar vgeint mŵc
Ar paŵb a dydŵc
Pymp pemhŵnt aghell
A ymtal am kylllel.
Whech march melynell.
Canweith yssyd well.
Vy march melyngan
Kyfret a gŵylan.
Mihun nyt eban.
Kyfrŵg mor a glan.
Neu gorŵyf gŵaetlan.
Arnaŵ cant kynran.
Rud em vyg kychŵy.
Eur vy yscŵytrŵy.
Ny ganet yn adŵy.
A uu ym gowy
Namyn goronŵy
O doleu edryŵy.
Hir Wynn vy myssaŵr.
Pell na bum heussaŵr.
Treigleis y myŵn llaŵr
Kyn bum lleenaŵr.
Treigleis kylchyneis

Fol. 13. r.

Kysceis cant ynys.
Cant caer a thrugys.
Derwydon doethur.
Darogenŏch ŷ arthur.
Yssit yssyd gynt.
Neur mi ergenhynt.
Ac vn aderyŏ
O ystyr dilyŏ.
A christ y croccaŏ.
A dyd braŏt raclaŏ.
Eurein yn euryll.
Mi hudŏyf berthyn
Ac ŏydyf drythyn
O erymes fferyll.

IX.

MAB GYFREU TALIESSIN.

KYFARCHAF ym ren
Y ystyrgaŏ awen.
Py dyduc aghen
Kyn no cherituen.
Kyssefin ym byt
A uu eissywyt.
Meneich aleit
Pyrnam dyweit.
Pyr nam eisgyt
Vn aŏr nam herlynýt.
Py datŏyreith mŏc
Pyt echenis drŏc.
Py ffynhaŏn a diŏc
Uch argel tywyllŏc.
Pan yŏ kalaf cann.
Pan yŏ nos lloergan.

Arall ny chanhóyt
Dyyscóyt allan.
Pan yó gofaran
Tóróf tonneu órth lan.
Yn dial dylan.
Dydahaed attan.
Pan yó mor tróm maen.
Pan yó mor llym draen.
Aódosti póy góell
Ae von al y vlaen.
Py peris paróyt
Róg dyn ac annóyt.
Póy góell y adóyt
Ae ieuanc ae llóyt.
A ódosti peth óyt
Pan vych yn kyscóyt.
Ae corff ae eneit.
Ae argel canhóyt.
Eilewyd keluyd
Pyr nam dywedyd.
Aódosti cód uyd
Nos yn arhos dyd.
A ódosti arwyd.
Pet deilen yssyd.
Py drychefis mynyd
Kyn rewinyaó eluyd.
Py gynheil magóyr
Dayar yn bresóyl.
Eneit póy góynaór
Póy góelas ef póy góyr.
Ryfedaf yn llyfreu
Nas gódant yn diheu.
Eneit póy y hadneu
Póy pryt y haelodeu.

Fol. 13. v.

Py parth pan dineu
Ry wynt a ryffreu
Ryfel anygnaót.
Pechadur periglaót.
Ryfedaf ar waót
Pan uu y góadaót.
Py goreu medd daót
O ved a bragaót.
Py goryó y ffaót
Amóyn duó trindaót.
Pyr y traethón i traythaót.
Namyn o honaót.
Py peris keinhaóc
O aryant rodavt.
Pan yó mor redegaóc.
Karr mor eithiaóc.
Agheu seilyaóc
Ympop gólat ys rainnaóc.
Agheu uch an pen
Ys lledan y lenn.
Vch nef noe nen.
Hynaf uyd dyn pall anher
Aieu ieu pop amser.
Yssit a pryderer
Or bressent haed.
Góedy anreufed
Pyr yn góna ni byrhoedled.
Digaón llaóryded
Kywestóch a bed.
Ar gór an gónaeth
Or wlat góerthefin.
Boet ef an duó an duóch
Attaó or diwed.

X.
DARONŶY.

Dvŵ differth nefŵy
Rac llanŵ llet ofrŵy.
Kyntaf attarrŵy.
Atreis dros vordŵy.
Py pren a vo mŵy ;
No get daronŵy.
Nyt ŵy am nodŵy
Am gylch balch nefŵy.
Yssit rin yssyd uŵy
Gŵaŵr gŵyr goronŵy.
Odit ae gŵypŵy.
Hutlath vathonŵy.
Ygkoet pan tyfŵy.
Ffrŵytheu nŵy kymrŵy.
Ar lan gŵyllyonŵy.
Kynan ae kaffŵy
Pryt pan wledychŵy.
Dedeuant etwaeth
Tros trei athros traeth.
Pedeir prif pennaeth.
Ar pymhet nyt gŵaeth.
Gŵyr gŵrd ehelaeth
Ar prydein aruaeth.
Gŵraged a ui ffraeth.
Eillon a ui kaeth
Ryferthŵy hiraeth
Med a marchogaeth.
Dedeuho dŵy rein.
Gŵedŵ a gŵryaŵc vein
Heyrn eu hadein.

Fol. 14. r.

Ar wyr yn goryein.
Dydeuho kynrein
O am tir rufein.
Eu kerd a gygein
Eu gŵaŵt ayscein.
Anan derŵ a drein.
Ar gerd yt gygein.
Ki ŷ tynnu.
March y rynnŵ.
Eidon y wan. hŵch y tyruu.
Pymhet llŵdyn gŵyn a wnaeth Jessu
O wisc adaf y ymtrau.
Gŵyduet coet kein eu syllu.
Hyt yt uuant a hyt yt uu.
Pan wnel kymry kamualhau.
Keir aralluro pŵy karonu
Llemeis i lam o lam eglŵc.
Keŵssit da nyr gaho drŵc.
Megedorth run yssef a ŵc.
Rŵg kaer rian a chaer ryŵc
Rŵg dineidŷn. a dineidŵc
Eglur dremynt a wyl golŵc.
Rac rynaŵt tan dychyfrŵymŵc.
An ren duŵ an ry amŵc.

XI.

GWALLAWG AB LLENAWG

En enŵ gŵledic nef goludaŵc.
y drefynt biewyd gyneil uoaŵc,
Eiric y rethgreu riedaŵc.
Rieu ryfelgar geŵheruaŵc.
Ef differth aduŵyn llan lleenaŵc.
Torhyt vn hŵch ardŵyaŵc.

Hir dychyferuydein.
O brydein gofein.
O berth maó ac eidin.
Ný chymeryn kyuerbyn.
Kyweith kyweithyd clytwyn.
Digonóyf digones lyghes.
O beleidyr o bleigheit prenwres.
Prenyal yó y paó b y trachwres.
Aghyfnent o gadeu digones
Góallaó c góell góyd uóyt noc arthles.
Kat yr agathes o achles
Góaó t gognaó y brot digones.
Kat ymro vretró yn tró y wres
Maó r tan. meidraó l yó y trachwres.
Kat yr ae kymró y kanhon.
Kat kat crynei yn aeron.
Kat yn arddunyon ac aeron
Eidywet. eilywet y veibon.
Kat ygcoet beit boet ron dyd.
Ny medyllyeisti dy alon.
Kat yn rac uydaó l amabon.
Nyt atraó d aduraó t achubyon.
Kat y gwensteri ac estygi lloygyr.
Safó aó c yn aó ner.
Kat yn ros terra gan waó r.
Oed hyó st gó ragaó n eguraó n.
Yn dechreu yghenyat y geiraó r.
O rieu o ryfel ry diffaó t.
Gó yr a digaó n godei gó arthegaó c.
Haardur a hyfeid a gó allaó c.
Ac owein mon maelgynig deuaó t.
A wnaó peithwyr gorweidaó c.
Ym pen coet cledyfein.
Atuyd kalaned gó ein.

Fol. 14. v.

A brein ar disperaŵt.
Ym prydein yn eidin yn adeueaŵc.
Yggafran yn aduan brecheinaŵc.
Yn erbyn yn yscŵn gaenaŵc.
Ny wyl gŵr ny welas gŵallaŵc.

XII.

GLASWAŴT TALIESSIN XXIII. ATAL.

KENNADEU am dodynt mor ynt anuonaŵc.
Dygaŵn ymlletcynt meint vygkeud aŵt.
Gnaŵt rŵyf yn heli beli wiraŵt.
Gnaŵt yscŵyt yscaŵn argefyn yscaŵit.
Gnaŵt gŵyth ag adŵyth O yspydaŵt
Gaer. a naŵcant maer maer lllarŵhaŵt.
Atvyd mei ar venei crei gyflogaŵt.
Atvyd mŵy ar gonŵy creith gŵynyeith gŵnahaŵt.
Adoerlleith dyrreith anaŵ baraŵt.
O heyrn erchwyrn edyru dyrnaŵt.
Tri dillyn diachor droch drymluaŵc.
Teir llyghes yn aches arymes kyn braŵt.
Tri diwedyd kat am dri phriaŵt
Gŵlat. gŵnahaŵt bat betraŵt.
Tri o pop tri. tri phechaŵt.
Ac eryri vre varnhaŵt.
Llu o seis. eil O ynt. trydyd dygnaŵt.
Ygkymry yd erhy gŵraged gŵeddaŵt.
Rac baran kynan tan tardaŵt.
Katwaladyr ae cŵyn.
Briŵhaŵt bre a brŵyn.
Gŵellt a tho tei. ty tandaŵt;
Atvyd ryfedaŵt.
Gŵr gan verch y vraŵt.
Dyfynhyn duraŵt

Fol. 15. r.

Olin anaraót.
O honaw y tyfhaót
Coch kattybrudawt.
Nyt arbet nanaót.
Nachefyn deró na braót.
órth lef corn kadór
aó cant ynafyrdól.
O bedrydant dygnaót.
Dygorelwi lesni o laswaót.
Efret órth a gaód ygeudaót.

XIII.
KADEIR TALIESSIN. XXIII.

MYDÓYF merweryd.
Molaót duó dofyd.
Llóró kyfranc kywyd.
Kyfreu dyfynwedyd.
Bard bron sywedyd.
Pan atleferyd.
Awen códechuyd.
Ar veinnyoeth veinyd.
Beird llafar lluc de.
Eu góaót nym gre.
Ar ystrat ar ystre.
ystryó maór mire.
Nyt mi óyf kerd uut.
Gogyfarch veird tut.
Ryt ebróydaf drut.
Rythalmaf ehut.
Ryduhunaf dremut.
Teyrn terwyn wolut.
Nyt mi óyf kerd vas.
Gogyfarch veird treis.

Fol. 15. v.

Bath vadaŵl idas.
Dofyn eigyaŵn adas,
Pŵy am ledwis kas.
Kamp ympop noethas.
Pan yŵ dien gŵlith.
Allat gŵenith.
A gŵlit gŵenyn.
Aglut ac ystor.
Ac elyŵ tra mor.
Ac eur biben lleŵ.
A llen aryant gŵiŵ.
A rud em a graŵn.
Ac ewyn eigyawn.
Py dyfrys ffyllhaŵn
Berŵr byryr daŵn.
Py gyssyllt gŵerin
Brecci boned llyn.
Allŵyth lloer wehyn.
Lledyf lloned verlyn.
A sywyon synhŵyr.
A sewyd am loer.
A gofrŵy gŵed gŵyr.
Gŵrth awel awyr.
A mall amerin.
A gŵadaŵl tra merin.
A chorŵc gŵytrin.
Ar llaŵ pererin.
A phybyr a phyc.
Ac vrdaŵl segyrffyc.
A llyseu medyc.
Lle allŵyr venffyc.
Abeird ablodeu.
A gudic bertheu.
A briallu a briŵdeil.

A blaen góyd godeu.
A mall ameuued.
A mynych adneued.
A góin tal kibed.
O rufein hyt rossed.
A dófyn dófyr echóyd.
Daón y lif dofyd.
Neu pren puraór vyd.
Ffróythlaón y gynnyd.
Rei ias berwidyd.
Oduch peir pumóyd.
A góiaón auon.
A gofróy hinon.
A mel a meillon.
A medgyrn medwon
Adóyn y dragon.
Da ón y derwydon.

XIV.

CERD AM VEIB LLYR

GOLYOHAFI gulóyd arglóyd pop echen.
Arbenhic toruoed yghyoed am orden.
Keint yn yspydaót uch góiraót aflawen.
Keint rac meibon llyr in ebyr henuelen.
Góeleis treis trydar ac auar ac aghen.
Yt lethrynt lafnaór ar pennaór disgowen
Keint rac ód clotleu. yn doleu hafren.
Rac brochuael powys a garóys vy awen.
Keint yn aduóyn rodle ym more rac óryen.
Yn ewyd am antraet góaet ar dien.
Neut amuc yggkadeir opeir kerritwen.
Handit ryd vyn tafaót yn adaót góaót ogyrwen.
Góaót ogyrwen uferen róy digones

Fol. 16. r.

Arnunt a llefrith a gólith a mes.
Ystyryeim yn llóyr kyn clóyr cyffes.
Dyfot yn diheu agheu nessnes.
Ac am tired enlli dybi dylles.
Dyrchaór llogaór ar glaór aches.
A galwn arygór an digones.
An nothóy rac góyth llóyth aghes.
Pan alwer ynys von tiryon vaes.
Góyn eu byt óy góleidon saesson artres.
Dodóyf deganhóy y amrysson.
A maelgón uóyhaf y achóysson.
Ellygeis vy arglóyd yggóyd deon.
Elphin pendefic ryhodigyon.
Yssit imi teir kadeir kyweir kysson.
Ac yt vraót parahaót gan gerdoryon.
Bum ygkat godeu gan lleu agóydyon.
Vy arithóys góyd eluyd ac elestron.
Bum y gan vran yn iwerdon.
Góeleis pan ladóyt mordóyt tyllon.
Kigleu gyfarfot am gerdolyon.
A góydyl diefyl diferogyon.
O penren óleth hyt luch reon.
Kymry yn ónvryt górhyt óryon.
Góret dy gymry ygkymelri.
Teir kenedyl góythlaón o iawn teithi.
Góydyl abrython aromani.
A wnahon dyhed adyuysci.
Ac am teruyn prydein kein y threfi.
Keint rac teyrned uch med lestri.
Ygkeinyon deon im aedyrodi.
An dóy pen sywet ket ryferthi.
Ys kyweir vyg kadeir ygkaer sisi.
Nys plaód neb heint a heneint a uo yndi.
Ys góyr manaóyt aphryderi.

Fol. 16. v.

Teir oryan y am tan a gan recdi.
Ac am y banneu ffrydyeu góeilgi.
Ar ffynhhaón ffróythlaón yssydd o ducht.
Ys whegach nor góin góyn y llyn yndi.
Agwedy ath iolaf oruchaf kyn góeryt
Gorot kymot. athi.

XV.

KADEIR TEYRNON. CCC.

AREITH awdyl eglur.
Awen tra messur.
Am gór deu aódur.
O echen aladwr.
Ae ffonsa ae ffur.
Ae reom rechtur.
Ae ri rófyadur.
Ae rif yscrythur.
Ae goch gochlessur
Ae ergyr dros uur.
Ae kadeir gymessur.
Ym plith goscord uur.
Neus duc o gaór nur.
Meirch góeló gostrodur.
Teyrnnon henur.
Heilyn pascadur.
Treded dofyn doethur.
Y vendigaó arthur.
Arthur vendigan
Ar gerd gyfaenat.
Aróyneb ygkat.
Arnaó bystylat.
Póy y tri chynweissat.
A werchetwis gólat.

Pŵy y tri chyfarŵyd
A getwis arŵyd.
A daŵ ŵrth awyd.
Erbyn eu harglŵyd.
Ban rinwed rotwyd.
Ban vyd hyn hoywed.
Ban corn kerdetrŵyd.
Ban biŵ ŵrth echŵyd.
Ban gŵir pan disgleir.
Bannach pan lefeir.
Ban pan doeth o peir.
Ogyrwen awen teir.
Bum mynaŵc mynweir.
Ygkorn ym nedeir.
Ny dyly kadeir.
Ni gatwo vyggeir.
Kadeir gynif glaer.
A wen huaŵdyl haer.
Pŵy enŵ y teir kaer.
Rŵg lliant a llaer.
Nys gŵyr ny vo taer
Eissylut eu maer.
Pedeir kaer yssyd.
Ym prydein powyssed
Rieu merweryd.
Am nyt vo nyt vyd.
Nyt vyd am nyt vo
Llyghessaŵr a vo.
Tohit gŵanec tra gro.
Tir dylan dirbo.
Nac eillt nac ado.
Na bryn na thyno.
Na rynnaŵd godo.
Rac gŵynt pan sorho.

Fol. 17. r.

Kadeir teyrnon.
Keluyd rŏy katwo.
Keissitor ygno,
Keissitor kedic.
Ketŏyr colledic.
Tebygafi dull dic.
O diua pendeuic
O dull diuynnlic.
O leon luryc.
Dyrchafaŏt gŏledic.
Am terwyn hen enwic.
Breuhaŏt bragaŏt bric.
Breuaŏl eissoric.
Oric a merin
Am teruyn chwhefrin.
Ieithoed edein.
Aches ffyscyolin
Mordŏyeit merin.
O plant saraphin.
Dogyn dŏfyn diwerin.
Dillygein elphin.

XVI.

KADEIR KERRITUEN. CCC.

REN rymaŏyr titheu.
Kerreifant om karedeu.
Yn deweint ym pyl geineu.
Llewychaŏt vy lleufereu.
Mynaŏc hoedyl minaŏc ap lleu.
A weleis i yma gynheu.
Diwed yn llechued lleu.
Bu gŏrd y hŏrd ygkadeu.
Auacdu vy mab inheu.

Detwyd douyd rŏy goreu.
Ygkyfamrysson kerdeu.
Oed gŏell y synhŏyr nor veu.
Keluydaf gŏr a gogleu.
Gŏydyon ap don dygynuertheu.
A hudŏys gŏreic a vlodeu.
A dydŏc moch o deheu.
Kan bu idaŏ disgoreu.
Drut ymŏt a gŏryt pletheu.
A rithŏys gorŏydaŏt
Y ar plagaŏt
Lys. ac enwerys kyfrŏyeu.
Pan varnher y kadeireu.
Arbenhic vdun y veu.
Vygkadeir am peir am deduon.
Am areith tryadyl gadeir gysson.
Rym gelwir kyfrŏys yn llys don.
Mi ac euronŏy ac euron.
Gŏeleis ymlad taer yn nant ffrangcon.
Duŏ sul pryt pylgeint.
Rŏg ŏytheint a gŏydyon.
Dyf ieu yn geugant yd aethant von.
Y geissaŏ yscut a hudolyon.
Aran rot drem clot tra gŏaŏr hinon.
Mŏyhaf gŏarth y marth o parth brython.
Dybrys am ylys efuys afon.
Afon ae hechrŏys gŏrŏys gŏrth terra.
Gŏenŏyn y chynbyth kylchbyth eda.
Nyt ŏy dyweit geu llyfreu beda.
Kadeir getwided yssyd yma.
A hyt vraŏt paraŏt yn europa,
An rothŏy y trindaŏt.
Trugared dydbraŏt
Kein gardaŏt gan wyrda.

XVII.
KANU YGŶYNT. CCC. ATAL.

DECHYMIC pŵy yŵ.
Creadt kyn dilyŵ.
Creadur kadarn
Heb gic heb ascŵrn.
Heb ŵytheu heb waet.
Heb pen aheb traet.
Ny byd hyn ny byd ieu.
No get y dechreu.
Ny daŵ oe odeu
Yr ofyn nac agheu.
Ny dioes eisseu
Gan greaduryeu.
Maŵr Duŵ mor wynneu
Ban daŵ o dechreu.
Maŵr y verth ideu
Y gŵr ae goreu.
Ef ymaes ef ygkoet
Heb laŵ a heb troet.
Heb heneint heb hoet.
Heb eidigaf adoet.
Ac ef yn gyfoet
A phymhoes pymhoet.
A heuyd yssyd hyn
Pet pemhŵnt ulŵydyn.
Ac ef yn gyflet.
Ac ŵyneb tytwet.
Ac ef nŷ anet.
Ac ef nŷ welet.
Ef ar vor ef ar tir
Nŷ wyl nŷ welir.

Fol. 18. r.

Ef yn aghyŵir
Nŷ daŵ pan vynnir.
Ef ar tir ef ar vor
Ef yn anhebcor.
Ef yn diachor
Ef yn dieissor.
Ef o pedeiror
Ni byd ŵrth gyghor
Ef kychwyn agor
O duch maen mynuor.
Ef llafar ef mut.
Ef yn anuynut.
Ef yn ŵrd ef yn drut.
Pan tremyn trostut.
Ef mut ef llafar.
Ef yn ordear.
Mŵyhaf y vanyar
Ar ŵyneb dayar.
Ef yn da ef yn drŵc.
Ef yn aneglŵc.
Ef yn anamlŵc
Kanys gŵyl golŵc.
Ef yn drŵc ef yn da.
Ef hŵnt ef yma.
Ef a antrefna
Ni diŵc awna.
Oc ef yn dibech
Ef yn wlyp ef yn sych.
Ef a daŵyn vynŷch.
O wres heul. ac oeruel lloer.
Lloer yn anlles
Handit llei y gŵres.
Vu gŵr ae goreu.
Yr holl greadluyeu.

Ef bieu dechreu.
A diwed diheu.
Nyt kerdaŵr keluyd.
Ny mohŵy dofyd.
Nyt kywir keinyat.
Ny molhŵy y tat.
Ny naŵt vyd aradyr.
Heb heyrn heb hat
Ny bu oleuat.
Kyn ile creat.
Ny byd effeirat.
Ny bendicco auyrllat.
Ny ŵybyd anygnat.
Y seith lauanat.
Deg ŵlat darmerthat.
Yn e gylaŵr wlat.
Decuet digarat.
Digarŵys eu tat.
Digaru kawat
Yn rŵy rewinyat.
Llucuffer llygrat.
Eissor eissyflat
Seith seren yssyd.
O seithnaŵn dofyd.
Seon sywedyd.
A ŵyr eu defnyd
Marca mercedus.
Ola olimus
Luna lafurus.
Jubiter. venerus.
O heul o hydyruer
Yt gyrch lloer lleufer.
Nyt cof yn ofer.
Nyt croc nŷ creter.

Fol. 18. v.

An tat an pater.
An kar an kymer.
Yn ren nŷn ranher
Gan lu llucuffer.

XVIII.
CANU Y GWYNT

KYCHWEDYL am dodyó o galchuynyd.
Góarth yn deheubarth anreith clotryd.
Da aryd ŷ leu dywaled y vedyd.
Llaón yó y ystrat lawen gynnyd.
Llara llued peblet llara arall vro.
Kat gormes tra trachwres bro.
Odit o gymry ae llafaro.
Dyfet dygyrchet bió mab idno.
Ac nŷ llefessit neb ny do.
Yr talu can mu yrof vn llo.
Goleith dy yscarant amgant dy vro.
Mal tan tóym tARTH yn yt vo.
Pan gyrch assam ni tróydet ar tir góydno.
Oed kelein veinwen róg grayan a gro.
Pau ymchoeles echóyd o gludóys vro.
Nyt efrefóys buch órth ŷ llo.
Gogyfarch vabon o arall vro
Kat. pan amuc owein bió y vro.
Kat yn ryt alclut. kat ynygwen.
Kat yg gossulóyt abann udun.
Kat rac rodawys eiróyn drych.
Góaywaór a du a lleullenyn.
Kat tuman llachar derlyó derlin.
Yscóydaór yn llaó garthan yggryn.
A welei vabon ar ranwen reidaól.
Rac bió reget y kymyscyn.

Fol. 19. r.

Ony bei ac adaned yd ehettyn.
Rac mabon heb galaned vy nyt eyn.
O gyfarlot discyn a chychwyn kat.
Gólat vabon góehenynt anoleithat.
Ban disgynnóys owein rac bió y tat.
Tardei galch achóyr ac yspydad.
Nyt yscafael ý neb dóyn bió moel
Kyt es clóch rac góyr rejn rudyon.
Rac pedrydan dande
Rac kadarn gyfóyre.
Rac góyar ar gnaót.
Rac afar ystaenaót.
Kychwedyl am dodyó
O leutired deheu.
Traeth rieu goleu haelon.
Nyth y ogyfeirch o chwynogyon.
Am ryt or am góern y gataon.
Ban berit kat ri róyf dragon.
Billt na owillt bió rac mabon.
O gyfaruot górgun.
Bu kalaned ned rei yn run.
Bu llewenyd dybyd y vrein.
Ban ymadraó d góyr góedy nuchien
Kat. nyt ef dieghis yscóyt owein.
Yscóyt uolch órthyat ygkat trablud.
Ni reei warthec heb óyneb rud.
Rudyon beuder bió a maór y rat.
Góyar gorgolchel góarthyf iat.
Ac ar óyneb góyn yd yr gaffat.
Eurobell greulet genem dullyat
Preid wenhóys iolin. preid daresteinat.
Preid rac taeruróydyr taer gyffestraón.
Preid pen gyfylchi. keig ar yscóydaór.
Maór discreinaór llafnaór am iat.

Kat y rac owein maŵr. maŵr airat.
Meindydy kŵdynt ŵy wyr yn amŵyn gŵlat.
Pan discynnŵys owein rac gŵenwlat.
Yr echŵys gorerefein bud oe tat.

Fol. 19. v.

XIX.

KANU Y MED. XXIII.

GOLYCHAF wledic penduic pop wa.
Gŵr agynheil ynef arglŵyd pop tra.
Gŵr a wnaeth y dŵfyr ŷ baŵb yn da.
Gŵr a wnaeth pop llat ac ae llŵyda.
Medhet maelgŵn mon ac an medwa.
Ae vedgorn ewyn gŵerlyn gŵymha.
As kynnull gŵenyn ac nŷs mŵynha.
Med hidleit moleit molut ŷ pop tra.
Lleaŵs creadur a vac terra.
A wnaeth duŵ ŷ dyn yr ŷ donha.
Rei drut rei mut ef ae mŵynha.
Rei gŵyllt rei dof douyd ae gŵna.
Yn dillig vdunt yn dillat yda.
Yn uŵyt yn diaŵt hyt vraŵt yt parha
Golychafi wledic pendefic gŵlat hed.
Y dillŵg elphin o alltuted.
Y gŵr am rodes y gŵin ar cŵrŵf ar med.
Ar meirch maŵr modur mirein eu gŵed.
Am rothŵy etwa mal diwed.
Trŵy vod duŵ y ryd trŵy enryded.
Pump pemhŵnt kalan ygkyman hed.
Elffinaŵc varchaŵc medhŵyrdy ogled.

XX.

KANU Y CŵRŵF. XXIII.

TEITHI etmynt
Gór a gatóynt góynt.
Pan del yrihyd.
Goruloedaórc eluyd.
Menhyt yn tragywyd.
y s tidi a uedyd.
Dylif deweint a dyd.
Dyd ymamogaórc.
Nos ym orffowyssaórc.
Maswed auolhaórc.
y órth wledic maórc.
Maórc duó digones.
Heul haf ae rywres.
Ac ef digones.
Bud coet amaes.
Galwetaórc yraches
Ar eilic aghymes.
Galwettaórc pop neges.
Deus dymgóares.
Achyn dybydyn
Llóyth byt yr vnbryn.
Ný ellynt ronyn
Heb gyfoeth mechteyrn.
Ef ae taórc yn llyn
Hyny vo eginyn.
Ef ae taórc weith arall.
Hyny vo yn vall.
Dreuhaórc dyderuyd.
Dysgofac yr eluyd.
Golchettaórc ý lestri.
Bit groyó y vrecci.
A phan vo anawell.
Dydyccaórc o gell.
Dydyccaórc rac rieu.

Fol. 20. r.

Ykein gyfedeu.
Nys góρθryn pop deu.
Y mel ae goreu.
Duó etuynt ynof.
Yd vyd yn y vod
Llaryaf yó trindaót.
Goróyth medó medóhaót.
O vnut pyscaót
O meint y godrefi.
Grayan mor heli.
Kyn traeth reuerthi.
Grayan mor heli.
Y dan tywaót.
Am kud y ar teithiaóc.
Mi hun am góaraót.
Ny digonir nebaót.
Heb gyfoeth y trindaót.

TEITHI etmygant.
Yn tryffin garant
Gallaóc gallógyd. anchwant
Sybóll symaduant.
Ban erdifel tanc.
Neu nos cót dyuyd.
Kwd dirgel rac dyd.
A óyr kerd geluyd.
Py gell kallonyd.
Am dyro amde.
Or parth pan dóyre.
Py dyduc llyó gayaf.
Py gyt dechreu lle.
Yn dewis echiaóc.
Ffus. ffons ffodiaóc.
Ef duhun hunaóc.

Ef gobryn karaŵc.
Kymry kaernedaŵc.
Ytat garadaŵc.
Dear meneiuon.
Dear mynaŵc mon.
Maŵr erch anudon.
Gŵenhŵys gŵallthiryon.
Am gaer ŵyragon.
Pŵy a tal y keinion.
Ae maelgŵn o von.
Ae dyfyd o aeron.
Ae coel ae kanaŵon.
Ai gŵrwedŵ ae veibon.
Nyt anchward y alon.
O ynyr ŵystlon.
Ef kyrch kerdoryon.
Se syberŵ seon.
Neur dierueis i rin.
Ymordei Vffin.
Ymorhred gododin.
Ys ceirurith kyfrenhin.
Bran bore dewin.
ŵyf kerdcnhin hen.
ŵyf kyfreu lawen.
Athraŵ ydygen.
Meu molaŵt vryen.
Eiryān eiryoes.
Llyminaŵc llumoes.
Ruduedel auŵys.
Rudyn ae llynvys.
Kat yn hardnenŵys.
Ynyr ae briwys.
Kant kalan kynnŵys.
Kant car amyuŵys.

Fol. 20 v.

Gweleis wyr goruaŵr.
A dygyrchynt aŵr .
Gŵeleis waet ar llaŵr.
Rac ruthyr cledyfaŵr.
Glessynt escyll gŵaŵr.
Escorynt vy waywaŵr.
Trychant kalan kyman clotuaŵr.
Ynyr ar tir yn wir cochaŵr.

XXI.

[ED]MIC DINBYCH

ARCHAF y wen y duŵ plŵyf escori.
Perchen nef allaŵr pŵyll uaŵr wofri.
Aduŵyn gaer yssyd ar glaŵr gŵeilgi.
Bit lawen ygkalan eiryran yri.
Ac amser pan wna mor maŵr ŵrhydri.
Ys gnaŵt gorun beird uch med lestri.
Dydybyd gŵanec ar vrys dybrys idi.
Adaŵ hŵynt y werlas o glas ffichti.
Ac am bŵyf o deŵs dros vygwedi.
Pan gattŵyf amot kymot athi.
Aduŵyn gaer yssyd ar llydan llyn.
Dinas diachor mor ae chylchyn.
Gogyfarch ty prydein kŵd gygein hyn.
Blaen llyn ap erbin boet teu voyn.
Bu goscor a bu kerd yn eil mehyn.
Ac eryr uch ŵybyr allŵybyr granwyn.
Rac vd felyc nac escar gychwyn.
Clot wascar a gŵanar yd ymdullyn.
Aduŵyn gaer yssydd ar ton naŵuet.
Aduŵyn eu gŵerin yn ymwaret.
Nŷ wnant eu dŵyn uyt trŵy veuyilhaet.
Nyt ef eu defaŵt bot yn galet.

Fol. 21. r.

Ný llafaraf eu ar vyntróydet.
Noc eillon deutraeth góell kaeth dyfet.
Kyweithyd o ryd wled waretret.
Kynnóys róg pop deu goreu kiwet.
Aduóyn gaer yssydd ae góna kyman.
Medut a molut ac adar bann.
Llyfyn y cherdeu yn y chalan.
Am arglóyd hywyd heór eiran.
Kyny vynet yn y adóyt yn deruin llan.
Ef am rodes med a góin o wydrin ban.
Aduóyn gaer yssyd yn yr eglan.
Atuóyn y rodir y paób ý ran.
Atwen yn dinbych gorwen góylan.
Kyweithyd wleitud ud erlyssan.
Oed ef vyn defaót i nos galan.
Lledyfaót y gan ri ryfel eiran.
Allen llió ehoec a medu prein.
Hyny uóyf tauaót ar óeird prydein.
Aduóyn gaer yssydd ae kyffróy kedeu.
Oed meu y rydeu adewissón.
Ný lafarafi deith reith ryscatón.
Ný dyly kelenic ný óyppo hón.
Yscriuen brydein bryder briffón.
Yn yt wna tonneu eu hymgyffrón.
Pereit hyt pell y gell atreidón
Aduóyn gaer yssyd yn ardóyrein.
Gochaón y medut y molut gofrein.
Adufóyn areu hor escor gynfrein.
Godef górych dymbi hir ýhadein.
Dychyrch bar karrec crec mor ednein.
Llit ymyón tyghet treidet trath amein.
A bleidut gorllóyt goreu affein.
Dimpyner O duch llat póy llad cofein.
Bendith culóyd nef gytlef afein.

Arnyn gŵnel yn vrowyr gorŵyr owein.
Aduŵyn gaer yssyd ar lan lliant.
Aduŵyn yt rodir y paŵb ýchwant.
Gogyfarch ti vynet boet teu uŵyant.
Gŵaywaŵr ryn rein a derllyssant.
Duŵ merchyr gŵelýs wyr ygkyfnofant.
Dyfieu bu gŵartheu a amugant.
Ac yd oed vriger coch ac och ardant.
Oed lludued vyned dyd y doethant.
Ac am gefyn llech vaelŵy kylchŵy Vriwant.
Cŵydyn ygan gefyn llu o garant.

XXII.

PLAEU YR REIFFT. X. C.

EFREI etuyl ar veib israel
Vchel enuryt.
Kyt rif dilyn
Rydyn esseynt.
Rygadŵys duŵ dial
Ar plŵyf pharaonus.
Dec pla poeni
Kyn eu bodi.
Ymor affŵys.
Kyssefinpla pyscaŵt difa.
Dignaŵt annŵyt.
Eilpla llyffeint lluossaŵc.
Lleŵssynt ffronoed.
Tei a threfneu
Athyleeu
Achelleu bŵyt.
Tryded gŵydbet
Gŵychyr gohoget gŵalatŵyt.
Petwar iccwr

Cur am ystyr edynogyon.
Eil kyguhaes
Ffróyth coet a maes
Cuót kylyon.
Pymhet bóystnon.
Ar holl vibnon
Egíption.
Belsit milet
O tróm allet
Deritolyon.
Chwechet heb eu.
Chwyssic crugeu
Creitheu moryon.
Seithuet taryan
Kynllysc athan
A glaó kynóyt.
Góynt gordiberth.
Ar deil a góyd.
óythuet lloscus.
Llydan eu clust.
Blodeu kyfys.
Naóuet aruthyr
Diuedlaó vthyr
Doniaó n ofus.
Du tywylló
Drem anegló
Egíptius.
Dec veinyoeth
Móyhaf góynyeith
Ar plóyf kynrein.
Grist iessu christ ioní grein.
Hut ynt clydór.
Chwechant milór
Milet efrei.

Fol. 22. r.

XXIII.
TRAŴSGANU KYNAN
GARWYN. M. BROCH.

KYNAN kat diffret
Amarllofeis l cet.
Kanyt geu gofyget.
Gŵrthelgŵn trefbret.
Kant gorŵyd kyfret
Aryant eu tudet.
Gant lleng ehoec
O vn ovaen gyffret.
Cant armell ym arffet
A phympŵnt cathet.
Cledyf gŵein karrec
Dyrngell gŵell honeb.
Cant kynan kaffat.
Kas anwelet
Katellig ystret.
Kat anyscoget.
Kat ar ŵy kyrchet.
Gŵaywaŵr ebrifet.
Gŵenhŵys aladet.
A lafyn gŵyarlet.
Kat y mon maŵr tec.
Eglyt amolet.
Tra menei mynet
Gŵorŵyd a gŵorgret.
Kat ygeruc dymet.
Aercol ar gerdet.
Nac ny rywelet.
Y biŵ rac ffriŵ neb.
Mab brochuael brolet.

Eidywet eidunet.
Kernyŵ kyfarchet.
Ny maŵl ieu tyghet.
Dystŵc aghyffret
Ynyd am iolet.
Mygkynnelŵ o gynan.
Kadeu ergnnan.
Aeleu fflam lydan.
Kyfŵyrein maŵrtan.
Kat yg wlat brachan.
Katlan godaran.
Tegyrned truan.
Crinyt rac kyanan.
Lluryc yn ymwan.
Eissor llyŵ heechan.
Kyngen kymangan
Nerthi ath wlat lydan.
Kigleu ymdidan.
Paŵb yny gochvan.
Kylch byt goch gŵochuan.
Keithynt dy gynan.

Fol. 22. v.

XXIV.
LATH MOESSEN.

O pop aduer y torof uroder dychyfaeraŵt.
Bud adefic. y grist gŵledic dogyn volaŵt.
Dy bŵyth duŵ kein. yn arffet meir y heissoraŵt.
Hynt gŵiryoned kyflaŵn rihed kynnelŵ o honaŵyt.
Gŵyeiliesse dy pobyl iude. dychyfaeraŵt.
Hu gelwir lleu o luch aleho yr eu pechaŵt.
Deheu ren mynyd adien mŵyn kyfundaŵt.
Yn ran eluyd yn temhyl selyf seil o gyffraŵt.
Gofunet gŵas colofyn dias ffest fflemychaŵt.

Paradŷys drŷs. bugeil deŷs duun gŷledychaŷt.
Neu rygigleu gan proffŷydeu lleenaŷc.
Geni iessu a rydarfu. hyt y uuched.
A uei uuched y pop ried bŷyt paraŷt.
Kyn perissit bei mi prytŷn periŷlaŷt.
Ry duc claer nyt. dayar a yspeidaŷt.
Ar vor diffŷys pan disgynnŷys dy amgyffraŷt.
Gŷlat priodaŷr nys duc mŷynuaGr bei im oho honaŷt.
Meint dy godet boet imdy rat. gŷyeil iesse
Arat iessu llathyr y blodeu.
Maŷr gŷyrth yn y vryt o duŷ donyeu.
Ef oed ygnat. ygnat oed ef. dewin diheu.
Gŷr y cussyl i pop vfyd rac geu.
Ef yssyd gafael clayar nifer toeu.
Cunlleith y luyd deheu.
Y mal bydeŷin dilit o lu lloneit.
Hubyd y gŷrth vn mab meir moli reen.
Huarwas gŷas o duŷy treidas pet wyr pet gŷiryon.
Dy rac afael kyfoet coet kyflaŷn.
Lledyssit gein o arffet iessu.
Rud ny popon moch y dyscat
O rodi rat rex meibon.
Newyd anaŷ nŷ maŷr glywant dynyadon.
Guir y rat gŷas porthyant heb ŷr adon.
Dygŷerthydyd pop vchis rac derwydon.
Nudris ny widyn llarychwel gŷelet mabon.
Dydugant thus ac eur delus o ethiopia.
O duŷ gorden a duŷ reen rex meneifon.
Herot gystic nŷ bu godic. y geleudon.
Dy poenedic gŷallat peues perchen rneibon.
Pan aeth dofyd parth pan dillyd
Nilus habed. ryduc herot. annŷyt gayafaŷl.
Kyflaŷn vonhed. ygkaer nazared
Nyt aeth peues perchen anaŷ.

Fol. 23. r.

Byt adebryat hu bŷyf yth rat tut gorchordeon.
Geni douyd dyduc perchen llog egylyon.

XXV.
CAN Y MEIRCH

TORRIT anuyndaŷl
Tuth iaŷl dan yscaŷl.
Ef iolen o duch llaŷr
Tan tanhŷytin gŷaŷr
Uch awel uchel
Uch no phop nyfel.
Maŷr y anyfel.
Nŷ thric y gofel ,
No neithaŷr llyr.
Llyr llŷybyr y tebyr
Dy var ygkynebyr .
Gŷaŷr gŷen gŷrthuchyr.
ŷrth waŷr ŷrth wrys
ŷrth pap heuelis.
ŷrth heuelis nŷython
ŷrth pedyr afaon.
Ardŷyreaŷi a varn gŷrys
Kadarn trydar dŷfyn y gas.
Nyt mi gŷr llŷfyr llŷyt
Crŷybyr ŷrth clŷyt.
Hut vyn deu garant.
Deu dich uar dichwant
Om llaŷ yth laŷ dyt dŷy dim.
Trithri nodet
Atcor ar henet.
Amarch mayaŷc.
A march genethaŷc.
A march karadaŷc.

Fol. 23. v.

Kymrŏy teithiaŏc.
A march gŏythur.
A march gŏardur.
A march arthur.
Ehofyn rodi cur.
A march taliessin.
A march lleu letuegin.
A phebyr llei llŏynin.
A grei march cunin.
Kornan kyneiwaŏc
A wyd awydaŏc.
Du moreod enwaŏc.
March brŏyn bro bradaŏc.
Ar tri carn aflaŏc.
Nyt ant hynt hilaŏ.
Kethin march keidaŏ.
Carn avarn arnaŏ.
Yscŏydurith yscodic.
Gorŏyd llemenic.
March ryderch rydic.
Llŏyt lliŏ elleic.
A llamrei llaŏn elwic.
Affroenuoll gŏyrenhic
March sadyrnin.
A march custenhin.
Ac ereill yn trin
Rac tir all gŏin.
Henwyn mat dyduc.
Kychwedyl o hiraduc.
Bum hŏch bum bŏch
Bum syŏ bum sŏch.
Bum bann bum banhŏch.
Bum gaŏr ym rythŏch.
Bum llif yn eirth

Bnm ton yn egheirth.
Bum yscafyn ysceinat dilyó.
Bum kath pennrith ar tri phren.
Bum pell. bum pen.
Gafyr ar yscaó pren.
Bum garan góala góelet golóc.
Tragóres milet moryal.
Katwent kenedyl da.
Or yssyd is awyr góedy kassolón.
Nyt byó ormod meint am góyr.³

XXVI.

Y GOVEISWS BYD

Y gofeissvys byt. Bu deu tec arwlat góledyehyssit.
Bu haelhaf berthaf or ryanet.
Bu teróyn góenóyn góae y gywlat.
Ef torres ar dar teir góeith ygkat.
Ae ef ny vyd eorgóyd y wlat dar plufaór
Pebyr peli athrechóys coet gyrth y godiwaód
Alexander. yn hual eurin góae a garcharer
Ny phell garcharóyt. agheu dybu
Ae lle ef kafas ergyr o lu
Neb kynnoe ef ny darchaód
Myued bed berthróyd or adóyndaót
Hael alexander ae kymmerth yna.
Gólat syr a siryoel a gólat syria
A gólat dinifdra. a gólat dinitra.
Gólat pers a mers a gólat y kannu.
Ac ynyssed pleth a phletheppa.
A chiódaót babilon ac agascia

Fol. 24. r.

³ A leaf of the MS. appears to be wanting between this and the following poem, but there is some indication that the leaf had been taken out at the time the MS. was written.

Maor a gŵlat galldarus bychan y da.
Hyt yd ymduc y tir tywarch yna
Ac yt wnahont eu bryt ŵrth eu helya
y wedant gŵystlon y europa.
Ac anreithaŵ gŵladoed gŵyssy oed terra.
Gŵythyr gŵenynt wraged gordynt yma.
Bron loscedigyon gŵyled gŵastra.
O gadeu afor pan atrodet
Digonynt brein gŵneint pen brithret
y milwyr mageidaŵn pan atrodet.
Neu wlat yth weisson ti pan diffydet.
N y byd yth escor escor lludet.
Rac gofal yr hual ae agalet
Milcant riallu a uu varŵ rac sychet.
Eu geu gogŵilleu ar eu milet.
As gŵenŵynŵys y was kyn noe trefret.
Kyn no hyn bei gŵell digonet.
Ym harglŵyd gŵlatlŵyd gŵlat gogonet.
Vn wlat ior oror goreu ystlyned.
Diwyccŵyf digonŵyf poet genhyt ty gyffret.
Ar saŵl am clyŵ poet meu eu hunet.
Digonŵynt ŵy vod duŵ kyn gŵisc tytwtet.

Fol. 24. v.

XXVII.

LLURYG ALEXANDER

AR claŵr eluyd y gystedlyd ny ryanet.
Teir person duŵ. vn mab adŵyn terŵyn trinet.
Mab yr dŵydit. mab yr dyndit. vn mab ryued.
Mab duŵ dinas. mab gŵen meirgŵas. mat gŵas gŵelet.
Maor y orden. maor duŵ reen ran gogonet.
O hil ade ac abrahe yn ryanet.
O hil dofyd dogyn dŵfynwedyd llu ryanet.
Dŵduc o eir deill abydeir o pop aelet.

Pobyl ginhiaŵc. goec gamwedaŵc salŵ amnẏned.
Rydrychafom erbyn trindaŵt gŵedy gŵaret.
Croes crist yn glaer. lluryc llachar rac pop aelat.
Rac pop anuaŵs poet yn dilis dinas diffret.

XXVIII.

ANRYVEDODAU ALEXANDER

RYFEDAF na chiaŵr
Adef nef y laŵr
O dyfot rŵyf gaŵr
Alexander maŵr.
Alexftnder magidaŵr.
Heŵys hayarndaŵn
Cledyfal anwogaŵn.
Aeth dan eigyaŵn.
Dan eigaŵn eithyd
Y geisiaŵ keluydyt.
A geisso keluydyt
Bit o iewin y vryt.
Eithyd oduch gŵynt.
Rŵg deu grifft ar hynt
Y welet dremynt.
Dremynt aweles
Present nẏ chymes.
Gŵeles ryfedaŵt.
Gorllin gan pyscaŵt.
A eidunŵys y ny vryt.
A gafas or byt.
A heuyt oe diwed
Gan duŵ trugared.

Fol. 25. r.

XXIX.

LLATH MOESEN

AD duó meidat duó dofydat dewin trugar.
Maór enwerys pau ym nodeist i tróy tonyar.
Toruoed moessen góledic reen góae eu hescar.
Ys arganfu perif aelu reglyt y par.
Ac y voraóc a orugost newyd y par.
Neur dineuóy tróy ryferthóy a uaód adar.
Adrycheif heul hyt gollewein y bu dayar.
Ti a nodyd a rygeryd o pop karchar.
Namyn toruoed teryd eu gaór tróm eu dear.
A naód ninheu rac adóydeu uffern anwar.
Ad duó meidat duó dofydat dewin trugar.
Ys teu ti wlat nef. ys órth tagnef it y kery.
Nyt oes Iudet nac eissywet yth wlat dofyd.
Ný pherir neb ny byd escar neb ýó gilyd.
Mi a wýdýon beis deallón rac kewilyd.
Karu o honaót y Ian trindaót o neb keluyd.
Beird ach gogan. óynt acharan yn tragywyd.
Ný bu agóael y rodeist israel. yn llaó dauyd.
Alexander keffei llaóer nifer y wyr.
Nyt ef nerthas oný chafas dy gerenhyd.
Ae výdinoed ae vaór gadeu ae gamluyd.
Pan doethant yr dayar buant dear eu dihenyd.
Selyf ygnat a gennis gólat. bu góell noc yd.
Mab teyrnon. bu gnaót berthnon oe gyweithyd.
Iago feibon a uu verthon ar eu heluyd.
A dygymuant arannyssant tróy eir dofyd.
Auel wirýon a uu lóydon a gymyrth ffyd.
Y vraót kaim bu diwerin dróc y gussyl.
Aser a soyó yn awyr loyó eu kyweithyd.
Seren agel a dóyn nifer rac eu milwyr.
A llath voessen ef ae toruoed ar eu heluyd.
Rudech dalen vd eilladem vd ei genhym.
Llafar amut a doeth a drut as diwygyd.
Góledic cód vn cód dirperyan dihend.

Molaf inheu pressŵyl toruoed adef menwyt.
Molaf inheu adaŵt goreu goreilenŵ byt.
Prif teyrnas a duc ionas o perued kyt;
Kiŵdaŵt niniuen bu gŵr llawen pregethyssit.
Riein tra mor bu kyscaŵt ior yscoryssit.
Ac auaria meir merch anna maŵr y phenyt.
Yr dy haeled a thrugared vechteyrn byt.
An bŵym ninheu ynef kaereu kynnŵys genhyt.

XXX.

PREIDAU ANWVYN

GOLYCHAF wledic pendeuic gŵlat ri.
Py ledas y pennaeth dros traeth mundi.
Bu kyweir karchar gweir ygkaer sidi.
Trŵy ebostol pŵyll a phryderi.
Neb kyn noc ef nyt aeth idi.
Yr gadŵyn tromlas kywirwas ae ketwi.
A rac preideu annŵfyn tost yt geni.
Ac yt uraŵt parahaŵt yn bard wedi.
Tri lloneit prytwen yd aetham ni idi.
Nam seith ny dyrreith o gaer sidi.
Neut ŵyf glot geinmyn cerd o chlywir.
Igkaer pedryuan pedyr y chwelyt.
Ygkynneir or peir pan leferit.
O anadyl naŵ morŵyn gochyneuit.
Neu peir pen annŵfyn pŵy y vynut.
Gŵrym am y oror a mererit.
Ny beirŵ bŵyt llŵfyr ny rytyghit.
Cledyf lluch lleaŵc idaŵ rydyrchit.
Ac yn llaŵ leminaŵc yd edewit.
A rac drŵs porth vffern llugyrn lloscit.
A phan aetham ni gan arthur trafterth lethrit.

Fol. 26. r.

Namyn seith ny dyrreith o gaer vedwit.
Neut ōyf glot geinmyn kerd glywanaōr.
Igkaer pedryfan ynys pybyrdor.
Echōyd a muchyd kymysgetor.
Gōin gloyō eu gōiraōt rac eu gorgord.
Tri lloneit prytwen yd aetham ni ar vor.
Namyn seith ny dyrreith o gaer rigor.
Ni obrynafi lawyr llen llywyadur
Tra chaer wydyr ny welsynt ōrhyt arthur.
Tri vgeint canhōr a seui ar y mur.
Oed anhaōd ymadraōd ae gwylyadur.
Tri lloneit prytwen yd aeth gan arthur.
Namyn seith ny dyrreith o gaer golud.
Ny obrynaf y lawyr llaes eu kylchōy.
Ny ōdant ōy py dyd peridyd pōy.
Py aōr y meindyd y ganet cōy.
Pōy gōllaeth ar nyt aeth doleu defōy,
Ny ōdant ōy yr ych brych bras y penrōy.
Seith vgein kygōng yny aerōy.
A phan aetham ni gan arthir auyrdol gofōy,
Namyn seith ny dyrreith o gaer vandōy.
Ny obrynaf y lawyr llaes eu goheu.
Ny ōdant py dyd peridyd pen.
Py aōr y meindyd y ganet perchen.
Py vil a gatwant aryant y pen.
Pan aetham ni gan arthur afyrdōl gynhen.
Namyn seith ny dyrreith a gaer ochren.
Myneich dychnut val cunin cor.
O gyfranc udyd ae gōidan hor.
Ae vn hynt gōynt ae vn dōfyr mor.
Ae vn ufel tan tōrōf diachor.
Myneych dychnut val bleidaōr.
O gyfranc udyd ae gōydyanhaōr
Ny ōdant pan yscar deweint a gōaōr,

Fol. 26. v.

Neu  ynt p y hynt p y y rynna d.
Py ya diua py tir a pla d.
Bet sant yn diuant a bet alla r.
Golychaf y wledic pendefic ma r.
Na b yf trist crist am g ada l.

XXXI.

GWAITH GWENYSTRAD

AR YRE g yr katraeth gan dyd.
Am wledic g eith uudic guarthegyd.
Vryen h n an,vaut eineuyd.
Kyfedeily teyrned ae gofyn
Ryfelgar. r ysec enwir ruyf bedyd.
Guyr pr dein ad ythein yn lluyd.
G en ystrat ystadyl kat kynnygyd.
Ny nodes na maes na choedyd
Tut achles dyormes pan dyuyd.
Mal tonna r tost eu ga r dros eluyd.
G elais wyr g yochyr yn lluyd.
A g edy  boregat bri gic.
Gweleis i t r f teirffin traghedic.
G aed gohoy  gofaran gochlywid
Yn am yn g en ystrat y g elit
Gofur hag ag yr lla r lludedic.
Yn dr s ryt g eleis   wyr lletrud on.
Eiryf dill g y rac bla yr gofedon.
Vnynt tanc gan aethant golludyon.
Lla  ygcroes gryt y gro garanwynyon.
Kyfed ynt y gynrein ky yn don.
G aneca r gollychynt ra n eu kaffon.
G eleis i wyr gospeithic gospylat.
A g yar a uaglei ar dillat.
A dullia  diaflym d ys  rth kat

Fol. 27. r.

Kat góortho ny buffo pan póyllatt
Glyó reget reuedaf i pan ueidat.
Góeleis i ran reodic am vryen.
Pan amóyth ae alon. yn llech Wen
Galystem. y óytheint oed llafyn
Aessaór góyr goborthit órth aghen.
Awyd kat a diffo eurwyn.
Ac yny vallóyf y hen
Ym dygyn agheu aghen.
Ny bydif yn dirwen.
Na molóyf i vryen.

XXXII.
I URIEN REGED

VRYEN yr echóyd.
Haelaf dyn bedyd.
Lliaós a rodyd
Y dnyon eluyd.
Mal y kynnullyd
Yt wesceryd.
Llawen beird bedyd
Tra vo dy uuchyd.
Ys móy llewenyd
Gan clotuan clotryd.
Ys móy gogonyant
Vot vryen ae plant.
Ac ef yn arbennic
Yn oruchel wledic.
Yn dinas pellennic.
Yn keimyat kynteic
Lloegróys ae góydant
Pan ymadrodant.
Agheu a gaóssant.

A mynych godyant.
Llosci eu trefret
Adóyn eu tudet
Ac eunónc collet
A maór aghyffret
Heb gaffel góaret.
Rac vryen reget.
Reget diffreidyat
Clot ior agor gólat
Vy mod yssd arnat.
O pop erclywat
Dóys dy peleitrat.
Pan erclywat kat.
Kat pan y kyrchynt
Gónyeith awneit
Tan yn tei kyn dyd
Rac vd yr echóyd.
Yr echóyd teccaf
Ae dnyon haelhaf.
Gnaót eigyl heb waessaf.
Am teyru gleóhaf.
Gleóhaf eissyllyd
Tydi goreu yssyd.
Or a uu ac auyd
Nyth oes kystedlyd.
Pan dremher arnaó
Ys ehalaeth y braó.
Gnaót góyled ym danaó
Am teyrn gocnaó.
Am danaó góyled.
A lliáós maranhed
Eu teyrn gogled
Arbenhic teyrned.
Ac yn y vallóyf hen

Fol. 27. v.

Ym dygyn agheu aghen.
Ni bydif ym dirwen
Na molŷyfi vryen.

XXXIII.
IURIEN

EGGORFFOWYS
Can rychedŷys
Parch ach vinnlŷys.
A med meuedŷys.
Meuedŷys med
Y oruoled
A chein tired
Imi yn ryfed.
Aryfed maŷr
Ac eur ac aŷr.
Ac aŷr achet
Achyfriuet
Achyfriuyant.
A rodi chwant.
Ohwant oe rodi
Yr vy llochi.
Yt lad yt gryc
Yt vac yt vyc.
Yt vyc yt vac
Yt lad yn rac.
Racwed rothit
Y veird y byt.
Byt yn geugant
Itti yt wedant
ŷrth dy ewyllis.
Duŷ ryth peris
Rieu ygnis

Rac ofyn dybris.
Annogyat kat
Diffreidyat gŵlat.
Gvlat diffreidyat.
Kat annogyat.
Gnaŵt am danat
Tŵrŵf pystylat.
Pystalat tŵrŵf
Ac yuet cŵrŵf.
Kŵrŵf oe yfet
A chein trefret
A chein tudet
Imi ryanllofet.
Llŵyfenyd van.
Ac eirch achlan
Yn vn trygan
Maŵr a bychan
Taliessin gan
Tidi ae didan.
Ys tidi goreu
Or a gogleu
Y ŵrd lideu.
Molaf inheu
Dy weithredu.
Ac yny vallŵyf hen
Ym dygyn agheu aghen.
Ni bydif ym dirwen
Na molŵyf vryen.

Fol. 28. r.

XXXIV.
IURIEN

AR vn blyned
Vn yn darwed

Gŵin a mall a med
A gŵrhyt diassed
Ac eilewyd gorot.
A heit am vereu
Ae pen ffuneu
Ae tec gŵydua eu
Ei paŵb oe wyt
Dyfynt ymplymnŵyt.
Ae varch y danaŵ
Yg godeu gŵeith mynaŵ.
A chwanec anaŵ
Bud am li am laŵ.
ŵyth vgein vn lliŵ
O loi a biŵ.
Biŵ blith ac ychen
A phop kein agen
Ny bydŵn lawen
Bei lleas vryen.
ys cu kyn eithyd
Yeis kygryn kygryt.
A briger meu olchet
Ac elor y dyget
A gran gŵy ar llet
Am waet gŵyr gonodet.
A gŵr bŵrr bythic.
A uei wedŵy wreic
Am ys gŵin ffeleic
Am ys gŵin mynyc gyltŵn.
Am sorth am porth am pen
Kyn na phar kyfŵyrein.
Kymaran tauaŵ
Gŵas y drŵs gŵarandaŵ
Py trŵst ae dayar a gryn
Ae mor a dugyn.

Dy gŷynyc ychyngar ōrth y pedyt.
Ossit vch ymryn
Neut vryen ae gryn.
Ossit uch ym pant
Neut vryen ae gŷant.
Ossit vch y mynyd
Neud vryen a oruyd.
Ossit vch yn riŷ
Neut vryen ae briŷ.
Ossit vch yglaŷd
Neut vryen a blaŷd.
Vch nynt vch as
Vch ympop kamas.
Nac vn treŷ na deu
Ny naŷd y rac eu.
Ny bydei ar newyn
A phreideu yn y gylchyn.
Gorgoryaŷc gorllassaŷc gorlassar.
Eil agheu oed y par.
Yn llad y escar.
Ac yny vallŷyfi hen
Ym dygyn agheu aghen.
Ni bydif ym dyrwen.
Na molŷyf vryen.

Fol. 28. v.

XXXV.

GŷEITH ARGOET LLŷYFEIN. KANU VRYEN.

E BORE Duŷ sadŷrn kat uaŷr a uu,
Or pan dŷyre heul hyt pan gynnu.
Dygrysŷys flamdŷyn yn petwar llu.
Godeu a reget y ymdullu.
Dyuŷy o argoet hyt ar vnyd.
Ny cheffynt eiryos hyt yr vnyd.

Atorelwis flamdŷyn vaŷr trebystaŷt.
A dodynt yggŷystlon a ynt paraŷt.
Ys atebŷys. owein dŷyrein ffossaŷt.
Nyt dodynt nyt ydynt nyt ynt paraŷt.
A cheneu vab coel bydei kymŷyaŷc.
Leŷ kyn astalei oŷystyl nebaŷt.
Atorelŷis vryen vd yr echŷyd.
O byd ymgyfaruot am garenhyd.
Dyrchafŷn eidoed oduch mynyd.
Ac amporthŷn ŷyneb oduch emyl.
A gyrchafŷn peleidyr oduch pen gŷyr.
A chyrchŷn ffiamdŷyn yn y luyd.
A lladŷn ac ef ae gyweithyd.
A rac gŷeith argaet llŷyfein
Bu llawer kelein.
Rudei vrein rac ryfel gŷyr.
A gŷerin a gryŷŷŷys gan einewyd.
Arinaf y blŷydyn nat ŷy kynnyd.
Ac yny vallŷyf y hen
Ym dygyn agheu aghen.
Ny bydif ym dyrwen
Na molŷyf vryen.

XXXVI.
IURIEN

ARDŷYRE reget rysed rieu.
Neu ti rygosteis kyn bŷyf teu.
Gnissynt kat lafnaŷr a chat vereu.
Gnissynt wyr ydan kylchŷyaŷr. lleu
Goŷy gŷyn gŷylein ymathren
Ny mat vrŷytiŷyt. ri nŷ mat geu
Yd ymarmerth gŷledic ŷrth kymryeu.
Nys gyrr neges y geissaton

Fol. 29. r.

Gachaón marchaóc móth molut góryon.
O dreic dylaó adaó doethaó don.
Yn y doeth vlph yn treis ar y alon.
Hyny doeth vryen yn edyd yn aeron.
Ny bu kyfergyryat ny bu gynnóys.
Talgynaót vryen y rac powys
Ny bu hyfrót brót echen gyrróys
Hyueid a gododin a lleu towys.
Deór yn emnyned a theith góyduóys
Diueuyl dydóyn ygóaet góyden.
A weles llóyuenyd. vdyd kygryn.
Yn eidoed kyhoed yn eil mehyn
Kat yn ryt alclut kat ym ynuer.
Kat gellaór breóyn. kat hireurur.
Kat ym pryse katleu kat yn aberioed
Y dygyfranc a dur breuer maór
Kat glutuein góeith pen coet
Llóyth llithyaóc cun ar ormant góaet.
Atueilaó góyn gouchyr kyt mynan
Eigyl edyl góρθryt.
Lletrud a gyfranc ac vlph yn ryt
Góell ganher góledic pyr y ganet y vd.
Prydein pen perchen broestlaón y vd.
Nyt ymduc dillat na glas na gaór
Na choch nac ehoec vyc mor llaór.
Nyt ardodes y vordóyt dros vael maelaór
Veirch o genedyl vrych mor greidiaól.
Haf ydan ayaf ac araf yn llaó.
A ryt a rotwyd eu haróylaó.
A góest y dan geird ac ymdóyraó.
Ac hyt orffen byt edrywyt kaó.
Gofydin goyscub. dyhaól am deló
Dileór am leuereu. neu vi erthycheis
Yneis rac hóyd peleidyr ar yscóyd.

Fol. 29. v.

Yscóyt yn llaó godeu a reget yn ymdullyaó.
Neu vi a weleis ór yn buarthaó.
Sarff soned virein segidyd laó.
Neu vi gogón ryfel yd argollaó.
Ar meint a gollóyf y argollaó.
Neu vi neu ym goróyth medu medlyn
Gan hyfeid hr hyóst dilyn
Neu vi neu yscenhedeis kyscaót góeithen
Dithrychóys vy rieu radeu lawen
Góasca gólat da. órth uruóyn.
Ac yny vallóyf y hen
Ym dygyn agheu aghen.
Ny bydif ym dirwen
Na molóyf vryen.

XXXVII.

YSPEIL TALIESSIN. KANU VRYEN.

EG górhyt gogyfeirch yntrafferth
Góætóyf awellóyf ynkerth
Wir góeleis i rac neb nym góeles
Pop annóyl. ef diwyl y neges.
Góeleis i pasc am leu am lys.
Góeleis i deil O dy fyn adowys.
Góeleis i keig kyhafal y blodeu.
Neur weleis vd haelhaf y dedueu.
Góeleis i lyó katraeth tra maeu
Bit vy nar nóyhachar kymryeu
Góerth vy nat maó uyd y uud y radeu
Pen maon milwyr amde.
Preid lydan pren onhyt yó vy awen góen
Yscóydaó y rac glyó gloyó glas góen
Gleó ryhaót gleóhaf vn yó vryen.

Nym gorseif góartheygd. gordear
Goryaórc gorlassaórc gorlassar goriag a gordóyre.
Pop rei sag dileó du merwyd y mordei
Vd tra blaóð yn yd eloth vod.
Vared melynáor yn neuad
Maranhedaórc. diffreidaórc yll aeron.
Maórc y wyn y anyant. ac eilon
Maórc dyfal ial am y alon.
Maórc górneth ystlylled ý vrython.
Mal rot tanhóydin dros eluyd.
Mal ton teithiaórc llóyfenyd.
Mal kathyl kyflió góen a góeithen.
Val mor móynuaórc yó vryen.
Vn y egin echangryt góaórc.
Vn yó rieu róyfyadur a dyaórc.
Vn yó maon meirch móth miledaórc.
Dechreu mei ympowys bydmaórc.
Vn yó yn deuóy pan ofóy y werin.
Eryr tir tuhir tythremyn.
Adunsón y ar oróyd ffysciolin
Tut ynyeil góerth yspeil taliessin.
Vn yó górys górs llaórc a goróyd.
Vn yó breyr benffyc y arglwyd.
Vn yó hydgre hyd yn diuant.
Vn yó bleid banadlaórc anchwant.
Vn yó gólat vab eginyr.
Ac ónwed a vnsón katua ketwyr
Vnsón y dróc yieaian.
A cheneu a nud hael a hirwlat y danaó.
Ac os it ytóydjf ynl góen.
Ef góneif beird byt yn llawen.
Kyn mynhóyf meiró meib góyden
Góaladyr góaed góenwlat óryen.

XXXVIII.
I WALAWG

EN enó góledic nef garchordyon.
Rychanaut rychóynant y dragon.
Górhodes gogyfres góelydon
Lliaós run a nudd anóython.
Ny golychaf an gnaót beird a vrython.
Ryfed hael a sywyd sywedyd.
Vn lle rygethlyd rygethlic
Rydysyfaf rychanaf y wledic.
Yny wlat yd oed ergrynic
Nym gónel nys gónaf ec newic
Anhaód diollóg aódlloed
Ny diffyc y wledic ny omed.
O edrych aódyll tróm teyrned
Yn y uyó nys deubyd bud bed.
Ny dygonont hoffed oe buchynt.
Kaletach yr arteith hael hynt.
Toryf pressennaól tra phrydein
Tra phryder rygohoyó rylyccraór
Rylyccrer. rytharnaór rybarnaór.
Rybarn paób y gór banher
Ae ninat yn ygnat ac eluet.
Nyr y gór dilaó y daeret
Góas greit a górhyt gotraet.
Er eichaóc góallaóc yn llywet.
Hóyrwedaóc góallaóc artebet.
Ny ofyn y neb a wnech ud
Neut ym vd nac neut ych darwerther
Teóued yn diwed haf
Nys kynnyd namyn chwech.
Chwechach it gynan o hynnyd
Chwedlaóc tróydedaóc traeth dyd.

Fol. 30. v.

Terned y góned nóys med mat
Tebic heul haf huenyd soned gan móyhaf
Kenhaf gan doeth y gan llu eilassaf
Bint bydi derwyt bryt haf pryt mab
Lleenaóc lliaóc. hamgóról gónn
Góáól. gónn góres. tARTH góres gwres tARTH
Tragynnis yd eghis heb warth.
Cleda cledifa cledifarch.
Nyt am tyrr y lu yledrat.
Nyt amescut y gaó y kywlat.
Tyllynt tal yscóydaór rac talen y veirch.
O march tróst moryal. rith car riallu
Góynaóc ri góystlant góeiryd goludaóc.
O gaer glut hyt gaer garadaóc.
Ystadyl tir penprys a góallaóc
Teyrned teórn tagóedaóc.

Fol. 31. r.

XXXIX.
DADOLÓCH VRYEN.

LLEU uyd echassaf
Mi nyó dirmygaf.
Vryen a gyrchaf.
Idaó yt ganaf.
Pan del vygwaessaf.
Kynnóys a gaffaf.
Ar parth goreuhaf.
y dal eilassaf.
Nyt maór ym daór
Byth góehelith awelaf.
Nyt af attadunt ganthunt ny bydaf.
Ny chyrchafi gogled
Ar mei teyrned.
Kyn pei am lawered

y gŵnelŵn gyghŵystled.
Nyt reit im hoffed.
Vryen nym gomed.
Llwyfenyd tired
Y s meu eu reufed.
Ys meu y gŵyled.
Y s meu y llared.
Y s meu y deliden
Ae gorefrasseu
Med o uualeu
A da dieisseu
Gan teyrn goreu.
Haelaf rygigleu.
Teyrned pop ieith
It oll ydynt geith.
Ragot yt gŵynir ys dir dyoleith.
Kyt ef mynassŵn
Gŵeyhelu henŵn.
Nyt oed well a gerŵn.
Kyn ysgŵybydŵn.
Weithon ygŵelaf
Y meint a gaffaf.
Namyn y duŵ vchaf
Nys dioferaf.
Dy teyrn veibon
Haelaf dynedon.
Ŵy kanan eu hyscyrron
Yn tired eu galon.
Ac yn y vallŵyfi hen
Ym dygyn agheu aghen
Ny bydaf ym dirwen
Na molŵyfi vryen.

XL.
MARŌNAT EROF.

YMCHOELES eluyd
Val nos yn dyd.
O dyfot clotryd
ErcŌlff pen bedyd.
ErcŌlff a dywedei.
Agheu nas riuei.
YscŌydaŌr y mordei
ArnaŌ a torrei.
ErcŌlf sywessyd
Ermin lloergegyd.
Pedeir colofyn kyhyt
Rudeur ar eu hyt.
Colofneu ercŌlf
Nys arueid bygŌl.
RygŌl nys beidei.
Gres heul nys gadei.
Nyt aeth neb is nef
Hyt yd aeth ef.
ErcŌlf mur ffossaŌt.
As amdut tywaŌt.
As rodŌy trindaŌt
Trugared dyd braŌt
Yll vndaŌt heb eisseu.

Fol. 31. v.

XLI.
MARWNAD MADA WG

MADAŌC mur menwyt.
MadaŌc kyn bu bed.
Bu dinas edryssed.
O gamp a chymŌed.

Mab vthyr kyn lleas
Oe laŵ dy ŵystlas.
Dybu erof greulaŵn.
Llewenyd anwogaŵn.
Tristyt anwogaŵn.
A oryŵ erof greulaŵn.
Brattau iessu
Ac ef yn credu.
Dayar yn crynu
Ac eluyd yn gardu.
A chyscoc ar ybyt
A bedyd ar gryt
Llam anwogaŵn
A oryŵ erof creulaŵn.
Mynet yn y trefynl
Ym plith oer gethern
Hyt yg waelaŵt vffern.

XLII.

MARŴNAT CORROI. M. DAYRY.

Dy ffynhaŵn lydan dylleinŵ aches.
Dydaŵ dyhebcyr dy bris dybrys.
Marŵnat corroy am kyffroes.
Oer deni gŵr garŵ y anŵyteu.
A oed voy y drwc nys maŵr gicleu
Mab dayry dalei lyŵ ar vor deheu
Dathyl oed y glot kyn noe adneu.
Dy ffynhaŵn lydan delleinŵ nonneu.
Dydaŵ dyhebcyr dybrys dybreu.
Marŵnat corroy genhyf inheu.
Oer deni.
Dy ffynhawn lydan dylleinŵ dyllyr.

Dy saeth dychyrch traeth diuóg dybyr.
Gór a werescyn maór y varanres.
A wedy mynaó mynet trefyd.
A —ant óy ffres ffra wynyonyd.
Tra uu uudugere bore dugraór.
Chwedleu am góydir owir hytlaór.
Kyfranc corroi a chocholyn.
Lliaós eu teruysc am eu teruyn.
Tardei pen amwern gwerin goaduóyn.
Kaer y sy gulóyd ny góyd ny grin.
Góyn y vyt yr eneit ae harobryn.

Fol. 32. r.

XLIII.

MARÓNAT DYLAN EIL TON.
TAL. AE CANT.

VN duó uchaf dewin doethaf móyhaf aued
Py delis maes póy ae sóynas ynllaó trahael.
Neu gynt noc ef. póy uu tagnef ar redyf gefel.
Górthrif góastraót góenóynawnaeth góeith góythloned.
Góanu dylan. adóythic lann. treis yn hytyruer.
Ton iwerdon. a thon vanaó. a thon ogled.
A thon prydein toruoed virein yn petweired.
Golychafi tat duó douydat gólat heb omed.
Creaódyr celi an kynnóys ni yn trugared.

XLIV.

MARÓNAT OWEIN.

ENEIT owein ap vryen, gobóyllit y ren oe reit.
Reget ud ae cud tromlas. nyt oed vas y gywydeit.
Iscell kerdglyt cloduaór escyll gaór góayawaór llifeit.
Cany cheffir kystedlyd. y vd llewenyd llatreit.
Medel galon geueilat. eissillut y tat ae teit.

Pan ladaŵd owein fflamŵyn. nyt oed uŵy noc et kysceit.
Kyscit lloegyr llydau nifer a leuuer yn eu llygeit.
A rei ny ffoynt hayach. a oedynt ach no reit
Owein ae cospes yn drut mal cnut. yn dylut deueit.
Gŵr gŵiŵ uch y amlŵ seirch. a rodei veirch y eircheit.
Kyt as cronyei mal calet. ny rannet rac y eneit
Eneit o. ap Vryen.

Fol. 32. v.

XLV.

MARWNAD AEDON

ECHRYS ynys gŵaŵt hu ynys gŵrys gobetror.
Mon mat goge gŵrhyt eruei. menei y dor.
Lleweis wiraŵt gŵin a bragaŵt gan vraŵt escor.
Teyrn wofrŵy diwed pop rŵyf rewinetor.
Tristlaŵn deon yr archaedon kan rychior.
Nyt uu nyt vi ygkymelri y gyfeissor.
Pan doeth aedon. o wlat wytyon seon teŵdor.
Gŵenŵyn pyr doeth pedeir pennoeth meinoeth tymhor
Kŵydynt kyfoet ny bu clyt coet gŵynt ygohor.
Math ac euuyd. hutŵyt geluyd ryd eluinor.
Y myŵ gŵytyon ac amaethon. at oed kyghor.
Tŵll tal y rodaŵc ffyryf ffodiaŵc. ffyryf diachor.
Katarn gygres y varanres ny bu werthuor.
Katarn gyfed ym pop gorsed gŵnelit y vod.
Cu kynaeŵy hyt tra uŵyf uyŵ kyr bŵylletor.
Am bŵyfi gan grist. hyt na bŵyf trist ran ebostol.
Hael archaedon gan egylyon. cynŵyssetor.

ECHRYS ynys gŵaŵt huynys gŵrys gochyma.
Y rac budwas. kymry dinas. aros ara.
Draganaŵl ben priodaŵr perchen ymretonia.
Difa gŵledic or bendefic ae tu terra.
Pedeir morŵyn wedy eu cŵyn dygnaŵt eu tra.

Fol. 33. r.

Er dygnaót wir ar vor heb ar tir hir eu trefra.
Oe wironyn na digonyn dim gofettra.
Kerydus óyf na chyrbóyllóyf am rywnel da.
y lóró lywy póy góahardóy póy attrefna.
Y lóró aedon póy gynheil mon móyn gowala.
Am bóyfi gan grist hyt na bóyf trist o dróc o da.
Ran trugared y wlat ried buched gyfa.

XLVI.

MARWNAD CUNEDA

MYDÓYF taliessin deryd
Góáót godolaf vedyd.
Bedyd róyd rifeden eidolyd.
Kyfrónc allt ac allt ac echóyd.
Ergrynaór cunedaf creisseryd.
Ygkaer weir achaer liwelyd.
Ergrynaót kyfatót kyfergyr.
Kyfanwanec tall tra myr
Ton. llu paót gleó y gilyd.
Kan kafas y wheluch eluyd.
Mal vcheneit góynt órth onwyd.
Kefynderchyn y gón y gyfyl
Kyfachtwyn a choelyn kerenhyd.
Góiscant veird kywrein kanonhyd.
Maró cunedaf a góynaf a góynit.
Cóynitor teódor teódun diarchar.
Dychyfal dychyfun dyfynveis.
Dyfyngleis dychyfun,
Ymadaóð códedaóð caletlóm.
Kaletach órth elyn noc ascórn.
Ys kynyal cunedaf kyn kywys
A thytwet. y óyneb a gatwet
Kanweith cyn bu lleith dorglóyt,

Dychludent wyr bryneich ym pylmŷt.
Ef canet rac y ofyn ae arsŷt oergerdet.
Kyn bu dayr dogyn y dŷt.
Heit haul am ŷydwal gŷnebrŷt.
Gŷeinaŷ gŷaeth llyfred noc adŷt.
Adoet hun dimyaŷ a gŷynaf
Am lys am grys cunedaf
Am ryafrau hallt am hydryuer mor.
Am breid afŷrn a ballaf.
Gŷaŷt veird a ogon a ogaf.
Ac ereill arefon arifaf,
Ryfedaŷr yn erulaŷd a naŷ cant gorŷyd.
Kyn kymun cunedaf.
Rymafei biŷ blith yr haf.
Rymafei edystraŷt y gayaf.
Rymafei win gloyŷ ac oleŷ.
Rymafei torof keith rac vntreŷ.
Ef dyfal o gressur o gyfleŷ gŷeladur.
Pennadur pryt lleŷ lludŷy uedei gywlat
Rac mab edern kyn edyrn anaeleŷ,
Ef dywal diarchar diedig.
Am ryfreu agheu dychyfyg.
Ef goborthi aes yman regoraŷl
Gŷir gŷoraŷl oed y vnbyn.
Dymhun a chyfatam a thal gŷin
Kamda. diua hun o goelig.

Fol. 33. v.

XLVII.
ARYMES

DYGOGAN awen dygobryssyn.
Maranhed ameuued a hed genhyn.
A phennaeth ehalaeth a ffraeth vnbyn.
A gŷedy dyhed anhed ym pop mehyn.

Seith meib o veli dyrchafyssyn.
Kaswallón alludd a chestudyn.
Diwed plo coll iago o tir prydyn.
Gólat ueró dyderuyd hyt valaon.
Lluddedic eu hoelyon ym deithic eu hafóyn.
Gólat wehyn vargotyon.
Kollaót kymry oll eu haelder.
Ynrygystlyned o pennaeth weisson.
Rydybyd llyminaóc
A uyd gór chwannaóc
 Y werescyn mon
A rewinyaóc góyned.
Oe heithaf oe pherued.
Oe dechreu oe diwed.
A chymryt y góystlon.
Ystic y óyneb
Nyt estóg y neb
 Na chymry na saesson.
Dydaóc gór o gód
A wna kyfamrud.
 A chat y gynhon.
Arall a dyfyd
Pellenaóc y luyd
Llewenyd y vrython.

Fol. 34. r.

XLVIII
MARONAT VTHYR PEN.

NEU vi luossaóc yntrydar.
Ny pheidón róg deulu heb óyar.
Neu vi a elwir gorlasstir.
Vygwreys bu enuys ym hescar.
Neu vi tywyssaóc yn tywyll
Am rithóy am dóy pen kawell.

Neu vi eil kawyl yn ardu.
Ny pheidón heb óyar róg deulu.
Neu via amuc vy achlessur.
Y n difant a charant casnur.
Neur ordyfneis i waet am óythur
Cledyfal hydyr rac meibon caórnur.
Neu vi araunóys vy echlessur.
Naóuetran yg górhylt arthur.
Neu vi a torreis cant kaer.
Neu vi aledeis cant maer.
Neu vi arodeis cant llen.
Neu vi aledeis cant pen.
Neu vi arodeis i henpen.
Cledyfaór goruaór gyghallen.
Neu vi oreu terenhyd
Hayarndor edeithor penmynyd.
Ym góeduit ym gofit. hydyr oed gyhir.
Nyt oed vyt ny bei fy eissillyd.
Midóyf bard moladóy yghywreint.
Poet y gan vrein ac eryr ac óythcint;.
Auacdu ae deubu y gymeint.
Pan ymbyrth petrywyr róg dóy geint.
Drigyaó y nef oed ef vychwant.
Rac eryr rac ofyn amheirant.
óyf bard ac óyf telynaór.
óyf pi byd ac óyf crythaór.
Seith vgein kerdaór dygoruaór
Gyghallen. bu kalch vri vriniat.
Hu escyll edeinat.
Dy vab dy veirdnat
Dy veir dewndat.
Vyn tauaót y traethu vy marónat.
Handit o meinat góρθ glodyat
Byt pryt prydein huysceill ymhóyllat.

Fol. 34. v.

Gŵledic nef ygkennadeu nam doat.

XLIX.
ARYMES

KEIN gyfedŵch
Y am deulŵch
 Llŵch am pleit.
Pleit am gaer.
Kaer yn ehaer
 Ry yscryfyat
Virein ffo racdaŵ.
Ar lleg kaŵ
 Mŵyedic ueill
Dreic amgyffreu.
O duch lleeu
 Llestreu llat.
Llat yn eurgyrn.
Eurg.yrll yn llaŵ.
 Llaŵ yn ysci.
Ysci ymodrydaf
Uur ythiolaf
Budic veli
Amhanogan. ri
Rygeidŵ y teithi.
Ynys vel veli
Teithiaŵc oed idi.
Pymp permlaeth dimbi
O ŵydyl ffichti
O pechadur kadeithi
O genedyl ysci.
Pymp. ereill dymgoi
O nordmyn mandi.
Whechet ryfedri.

O heu hyt vedi.
Seithuet O heni
Y weryt dros li.
Ŵythuet linx adyui
Nyt llŵyded escori.
Gynt gŵaed venni.
Galwaŵr eryri
Anhaŵd y deui.
Iolŵn eloi
Pan ynbo gan geli
Adef nef dimbi.

L.

CYWRYSIED GWENYD A DEHEU

RYDYRCHAFŴY duŵ ar plŵyf brython
Arŵyd lleŵenyd lluyd o von.
Kyfryssed gŵyned brys gorchordyon.
Ffaŵ claer o pop aer kaffael gŵystlon.
Powys dybydant dŵys ygkyfleudon.
Gŵyr goruyn gorynt ar eu deduon.
Deulu yd aut bydant gysson.
Yn vn redyf vn eir kyweir kymon.
Kyfranant yn iaŵn keredigiaŵn vaon.
Pan welych wyr ryn am lyn aeron.
Pan vo trŵm tywi a theiui auon.
Ŵy gŵnant aer ar vrys am lys lonyon.
A geunis adewis yn orllŵython.
Ny nothŵy dinass oed rac yr Ŵython.
Dynclut. dyn maerut dyn daryfon.
Nyt aed lŵyr degyn dyn riedon
Pan dyfu gatwallaŵn
Dros eigyaŵn iwerdon.
Yd atrefnŵys nefŵy yn ardnefon.

Fol. 35. r.

Keinyadan moch clyóyf eu gofalon.
MarchaóC lu mor taer am gaer llion.
A dial idwal ar aranwynyon.
A góare pelre a phen saesson.
Ys trabludya y gath vreith ae haghyfieithon.
O ryt ar taradyr hyt ynl porth ógyr y mon.
Ieuanc didóynas dinas maon.
Or pan amygir mel a meillon.
Gadent eu hamrydar ae hamrysson.
Nyt dióystyl gadi dic órth alon.
Rydyrchafóy duó ar plóyf brython.

LI.

GWA WD GWYR ISREAL

TRINDAÓT tragywyd
A oreu eluyd.
A góedy eluyd
Adaf yn geluyd.
A góedy adaf.
Day goreu eua.
Yr israel bendigeit
A oreu murgreit.
Górd y gyrbóylleit.
Glan y gywydeit.
Deudec tref yr israel. dóyrein gywychafael.
Deudec meib yr israel. a oreu duó hael.
Deudec meib yr israel buant gytuaeth.
Deudec da dinam. teir mam ae maeth.
Vn gór ae creóys creaódyr ae gónaeth.
Mal y góna a vynho a uo pennaeth.
Deudeg meib yr israel a wnaeth eulóyd.
Mal y góna a vynho a uo arglóyd.
Deudec meib yr israel a wnaeth dofyd.

Fol. 35. v.

Mal y gŵna a vynho a vo keluyd.
Deudec meib yr israel dymgofu
O ganhat iessu.
Ac vn tat ae bu
Atheir mam udu.
O nadu y doeth rat
Ac eissydyd mat.
A meir mat great.
A christ vy nerthat.
Arglŷyd pop gŵenwlat.
A alwaf a eilŵ pop ryd.
Hu bo vylg hynnyd.
Genhyt gerenhyd.

LII.
GŴAŴT LUD Y MAŴR.

KATHYL goreu gogant.
Ŵyth nifer nodant.
DuŴ llun dybydant
PeithiaŴc ydant.
DuŴ maŴrth y trannant.
GŴyth yn yscarant.
DuŴ merchyr medant
Ryodres rychwant.
DuŴ ieu escorant
Eidyolyd anchwant.
DuŴ gŴener dyd gormant.
Yg waet gŴyr gonofant.
DuŴ sadŴrn...⁴
...DuŴ sul yu geugant.

⁴ [this line ends at the right margin of the folio, and the next line begins at the right margin, so that the two *duŴ*'s are aligned. CAM^c]

Diheu dybydant.
Pymp llong a phym cant.
Oranant. oniant.
O brithi brithoi
Nuoës nuedi
Brithi brithanhai.
Sychedi edi euroi
Eil coet cogni
Antared dymbi.
Paŏb y adonai
Ar weryt. pŏmpai.
Darofum darogan
Gŏaed hir rac gorman.
Hir kyhoed kyghan.
Katwaladyr a chynan.
Byt budyd bychan.
Difa gŏres huan.
Dysgogan deruyd
Auu auudyd.
ŏybyr geironyd
Kerd aŏn y genhyd.
ŏylhaŏt eil echŏyd
Yn torroed mynyd.
Ban beu llaŏn hyd.
Brython ar gyghyr.
Y vrython dymbi
Gŏaet gŏned ofri.
Guedy eur ac eurynni.
Diffeith moni a lleenni.
Ac eryri anhed yndi.
Dyscogan perffeith
Anhed ym diffeith.
Kymry pedeir ieith.
Symudant eu hareith.

Fol. 36. r.

Yt y vi y uuch y uuch vreith
A Wnaho gŷnyneith.
Meindyd brefaŷt.
Meinoeth berŷhaŷt.
Ar tir berŷhodaŷr
Yn llogoed yssadaŷr.
Kathyl gŷae canhator
Kylch prydein amgor.
Dedeuant vn gyghor
Y ŷrthot gŷarthmor.
Boet gŷir vennhryt
Dragŷynaŷl byt.
Dolŷys dolhŷyc kyt
Dolaethŷy eithyt.
Kynran llaŷn yt
Gyfarch kynut
Heb eppa heb henuonha.
Heb ofur byt.
Byt auyd diffeith dyreit.
Kogeu tyghettor.
Hoyŷwed trŷy groywed.
Gŷyr bychein bron otŷyllyd.
Toruennaŷl tuth iolyd.
Hŷedyd ar vedyd
Ny Wan cylllellaŷr cledyfaŷr meiwyr.
Nyt oed udu y puchysson
Anaŷ angerdaŷl trefdyn.
Ac y wyr kared creudyn.
Kymry eigyl gŷydyl prydyn.
Kymry kyfret ac ascen.
Dygedaŷr gŷydueirch ar llyn.
Gogled o wenŷynuyd O hermyn.
O echlur caslur caslyn.
O echen adaf henyn.

Dygedaŵr trydŵ y gychwyn
Branes o goscord gŵyrein.
Meryd millet seithin
Ar vor agor ar cristin.
Vch o vor vch o vynyd.
Vch o vor ynyal ebryn.
Coet maes tyno abryn.
Pop araŵt heb erglyŵaŵ nebaŵt
O vynaŵc o pop mehyn.
yt vi brithret
A lliaws gyniret.
A gofut am wehyn.
Dialeu trŵy hoyŵ gredeu bressŵylo
Godi creaŵdyr kyfoethaŵc duŵ vrdin.
Pell amser kyn no dyd braŵt
y daŵ diwarnaŵt.
A dŵyrein darlleaŵr
Teruyn tiryon tir iwerdon.
y prydein yna y daŵ datŵyrein.
Brython o vonhed rufein.
Ambi barnodyd o aghygres dieu.
Dysgogan sywedydyon
Ygŵlat y colledigyon.
Dysgogan deruydon
Tra mor tra brython.
Haf ny byd hinon.
Bythaŵt breu breyryon.
Ae deubyd o gŵanfret
Tra merin tat ket.
Mil ym braŵt prydein vrdin.
Ac yam gyffŵn kyffin.
Na chŵyaf ygoglyt gŵern
Gŵerin gŵaelotwed uffern.
Ergrynaf kylllestric kaen

Fol. 36. v.

Gan wledic gŵlat anorffen.

LIII.

YMARWAR LUD MAWR

YN wir dymbi romani kar.
Odit o vab dyn arall y par.
Rac daŵ ryglyŵhaŵr maŵ gyfagar
A bydin a gŵaetlin ar y escar.
A thriganed kyrn a gŵerin trygar.
Ry thrychynt rygyrchynt ygcledyfar.
Brein ac eryron gollychant ŵyar.
Arllŵybyr gŵrit arth gŵrys diarchar.
Ardyrched katwaladyr lluch allachar.
Ar ŵyneb bydinaŵr broed ynyal.

YN wir dymbi dydranoueu.
Gofunet dysgogan ygkynechreu.
Blŵdynded budic rossed rihyd reitheu.
Gayaf gyt llyry llym llywit llogeu.
Keithiaŵn eilyassaf mynut ryffreu.
Prit myr ryuerthŵy ar warr tonneu.
Elyrch dymdygyrch tani o glaŵr balcheu.
Arth a lleŵderllys oleu bylleu.
Ef dibyn y teruyn o rud vereu.
Rŵy keissut kystud rybud rageu.
Rac y Varanres ae vaŵr vedeu.
Credeu cŵydynt tyrch torrynt toruoed tfileu,
Y kynnif katwaladyr clot lathyr leu.
Dydyrchafŵy dreic o parth deheu.
Gan was rydad las yn dyd dyfieu.

Fol. 37. r.

YN wir dymbi hael hyŵred.
Tyruaŵt molut maŵr edryssed.

Llŷbyr teŷ lluoŷŷaŷc llydau y wed.
Hyt pan uwynt seith ieith y ri gŷyned
Hyt pan traghŷy traghŷt trydar.
Ri eidun duhun duded.
Treis ar eigyl a hynt i alltuted.
Trŷy vor llithrant eu heissilled.

YN wir dymbi teithiaŷc mon.
Ffaŷ dreic diffredyat y popyl brython.
Pen lluyd perchyd llurygogyon.
Dŷfyn darogan dewin drywon.
Pebyllyaŷnt ar tren a tharanhon.
Gorllechant gordyfynt y geissaŷ mon.
Pell debet by hyt o iwerdon.
Tec ffaŷ dillygyaŷ kessarogyon.

DYSGOGAN delwat o agarat dyhed.
Gogŷn pan perit kat arwinued.
Arth o deheubarth yn kyfarth gŷyned
Yn amŷyn rihyd ryfed rossed.
Y cheiric altirat y darinerthed.
Gayaf kelenic yn lleu tired.
Kyfleŷynt aessaŷr yggaŷr ygced.
Y gynnif katwaladyr ar ior gŷyned.

YN wir dydeuhaŷr dyderbi hyn.
Lloegyrr oll ymellun eu meuoed genhyn.
Gŷelet artebet y gŷyr brychwyn.
Rŷng saeth vereu a hayarn gŷyn.
Galŷhaŷr ar vor. gŷaywaŷr aegrŷn.
Nuchaŷnt yn eigaŷn tra llydan lyn.
Hallt ac yn yssed vyd eu budy?

Fol. 37. v.

YN wir dymbi dy dra hafren.

Vrthenedic prydein brenhin gorden.
Llary lywyd lluyd lliaós y echen.
Teyrnas kyfadas cas o iaen.
Góerin byt yn wir bydaónt lawen.
Medhaónt ar peiron berthwyr echen.
Fflemychaót hirell ty uch hafren.
Bydhaót kymry kýmnull yn discowen.
Y kynnif katwaladyr bythit llawen.
Peneri cerdoryon clot y góeithen.

YN wir dedeuhaór
Ae lu ae longaór
Ae taryf yscóytaór
Ae newityaó góaywaór.
A góedy góychyr aór
Y uod ef gónelaór
Kylch prydein bo
Flemychit ygno.
Dreic nyt ymgelho
Yr meint y do.
Nyt yscaón iolet
Gorescyn dyuet.
Dydyccaót ynwet
Tra merin reget.
Perif perchen ket.
Góledychaót yn eluet.
Hael hydyr y dylif.
Goruaór y gynnif.
óρθ awryryohif
Katwaladyr góejth heinif.

EN enó duó trindaót kardaót kyfróys.
Llóyth lliaós anuaós eu henwerys.
Dy gorescynnann prydein prif van ynys.
Góyr gólat yr ascia a gólat gafis.
Pobyl póyllat enwir eu tir ny wys.
Famen gowyreis herwyd maris.
Amlaes eu peisseu póy eu heuelis.
A phóyllat dyvyner ober efnis.
Europin arafin arafanis.
Cristyaón difryt diryd dilis.
Kyn ymarwar llud a llefelis.
Dysgogettaór perchen y wen ynys
Rac pennaeth o rufein kein y echrys
Nyt rys nyt kyfróys ri róyf y areith.
Arywelei aryweleis o aghyfyeith.
Dullator petrygóern llugyrn ymdeith.
Rac ryuonic kynran baran godeith.
Rythalas mab grat róyf y areith
Kymry ny danhual ryfel ar geith.
Prydeyaf póyllaf póy y hymdeith.
Brythonic yniwis dydyrchefis.

Fol. 38. r.

LV.

KANU Y BYT MAOR.

GVOLYCHAF vyn tat.
Vyn duó vyn neirthat.
A dodes tróy vy iat
Eneit ym póyllat.
Am goruc yn góylat.
Vy seith llafanat.
O tan a dayar.
A dófyr ac awyr.
A nyól a blodeu

A gŷynt godeheu.
Eil synhŷyr pwyllat
Ym pŷyllŷys vyn tat.
Vn yŷ a rynnaf.
A deu a tynaf.
A thri a waedaf.
A phetwar a vlassaaf.
A phymp a welaf.
A chwech a glywaf.
A seith a arogleuaf.
Ac a agdiwedaf.
Seith awyr ysyd
O duch sywedyd.
A their ran y myr
Mor ynt amrygyr.
Mor uaŷr a ryfed
Y byt nat vn wed.
Ry goruc duŷ vry
Ary planete.
Ry goruc sola.
Ry goruc luna.
Ry goruc marca
Y marcarucia.
Ry goruc venus.
Ry goruc venerus.
Ry goruc seuerus.
A seithued saturnus.
Ry goruc duŷ da.
Pymp gŷregys terra
Pa hyt yt para.
Vn yssyd oer.
A deu yssyd oer.
Ar trydyd yssyd wres
A dyofac anlles.

Petweryd paradóys
Góerin a gynnóys.
Pymhet artymheraóð
A pyrth y vedyssaót.
Yn tri yt rannat
Yn amgan póyllat.
Vn yóyr asia.
Deu yóyr affrica.
Tri yó europa.
Bedyd gygwara.
Hyt vrodic yt para.
Pan varnher pop tra
Ry goruc vy awen
Y voli vyren.
Mydóy taliessin
Areith lif dewin
Parahaót hyt fin
Yg kynneló elphin.

Fol. 38. v.

LVI.

KANU Y BYT BYCHAN.

KEIN geneis kanaf.
Byt vndyd móyhaf.
Lliaós a bóyllaf
Ac a bryderaf.
Kyfarchaf y veird byt.
Pryt nam dyweid
Py gynheil y byt.
Na syrch yn eissywyt.
Neur byt bei syrchei.
Py ar yt góydei.
Póy ae gogynhalei.
Byt mor yó aduant.

Pan syrch yn diuant
Etwa yn geugant.
Byt mor yŵ ryfed.
Na syrch yn vnwed.
Byt mor yŵ odit
Mor vaŵr yt sethrit
Johannes. Matheus.
Lucas. a Marcus.
Ŵy a gynheil y byt
Truy rat yr yspryt.⁵

[LVII
DAROGAN KATWAL’.

Marchaŵc mŵth mis
terin ardeu ŵyneb brŵytrin Berwyn. Ro-
daŵc braŵ llaŵ ytreghi. Ac yn eryri ymloi. Pan
del katwaladyr gogŵna. ydoleu prydein pen ma.
—ŵc oes moes ny ma. Aminheu bydif ym
arua. ys deubi seis yna yerchi bŵytta. dogyn
gŵyr o ryfyr rosseda. Jeuhaŵt gŵreic gan y gŵas
hen gas ny ma. Dogyn gŵyr oryfyr. Aweleisti
vygkar am braŵt. Gŵe leis i gelein vein abrein are
gnaŵt ac arall ar darwein gŵall grein cledyfaŵt.

Ac am lan]⁶

⁵ This poem ends on the last page of the MS., and then follows the beginning of another poem, which is nearly illegible, only a few words being distinct. The title is DAROGAN KAT (WALADYR), and it commences with the words *Merch lŵc mŵch mis*. As mentioned in a former note, the last leaf, containing the continuation of this poem, is awaiting.

⁶ [This is J. Gwenogvryn Evans’ transcription. Evans, J. Gwenogvryn. (1910). *Facsimilie & Text of The Book of Taliesin*. Llanbedrog: N. Wales. The digital manuscript is difficult to read, but Evans seems to have transcribed it rather accurately. CAM^c].